

Друштво за осигурување
Халк осигурување а. д. Скопје
Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2022 година и
Извештај на независниот ревизор

Адреса: Ул. Мајка Тереза бр. 1 - 2 Приземје
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	4
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	7
Извештај за парични текови	9
Извештај за промени во капиталот	11
Белешки кон финансиските извештаи	12
Прилог 1 Годишен извештај за работењето	
Прилог 2 Годишна сметка	

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на

Халк осигурување а.д. Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Халк осигурување а.д. Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба (Биланс на состојба) на ден 31 декември 2022 година и Извештајот за сеопфатната добивка (Биланс на успех), Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 4 до 67.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и проценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и проценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

1. Како што е обелоденето во белешка 9 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото има евидентирано побарувања од непосредни работи на осигурување во вкупен износ од 103.491.778 денари и 245.941.616 денари соодветно. Спроведените ревизорски процедури, вклучувајќи ја и процедурата за независна верификација на овие побарувања, не ни овозможи да стекнеме разумно уверување во однос на валидноста и точноста на евидентираниот износ на побарувањата од непосредни работи на осигурување на Друштвото со состојба на 31 декември 2022 година. Нашето ревизорско мислење за финансиските извештаи на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2021 беше исто така модификувано во однос на ова прашање.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Понатаму, како што е обелоденето во белешка 9 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото има евидентирано побарувања од работи на соосигурување и реосигурување во вкупен износ од 53.649.910 денари и 103.782.532 денари соодветно, како и побарувања по основ на провизија од реосигурување во вкупен износ 27.776.127 денари и 33.194.555 денари соодветно. Врз основа на спроведените ревизорски процедури, вклучувајќи ја и процедурата за независна верификација на овие побарувања, идентификувавме разлика од повеќе прикажани побарувања во износ од 5.223.148 денари, за која не ни беше доставена достатна и соодветна поткрепувачка документација. Следствено, не бевме во можност да утврдиме дали се потребни корекции на овие износи, кои би биле неопходни доколку бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на состојбата на горенаведените побарувања на 31 декември 2022 година. Нашето ревизорско мислење за финансиските извештаи на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2021 беше модификувано за состојбите на побарувањата од работи на соосигурување и реосигурување и за побарувањата по основ на провизија од реосигурување во вкупен износ од 103.782.532 денари и 33.194.555 денари соодветно.

Дополнително, вклучено во белешка 9 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има евидентирано останати побарувања во вкупен износ од 15.791.333 денари. За дел од овие побарувања во износ од 5.303.826 денари нам не ни беше доставена достатна и соодветна поткрепувачка документација. Следствено, не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на валидноста и точноста на евидентираниот износ на овие побарувања на датумот на известување.

2. Како што е обелоденето во белешка 23 кон придружните финансиски извештаи, за годината што заврши на 31 декември 2022 година, Друштвото има евидентирано трошоци за стекнување во вкупен износ од 214.206.869 денари. Вклучено во овие трошоци за стекнување, Друштвото има евидентирано трошоци за провизија и трошоци за промотивни цели во износ од 32.058.615 денари, за кои нам не ни беше доставена соодветна поткрепувачка документација. Дополнително, вклучено во овие трошоци за стекнување, Друштвото има евидентирано трошоци за провизија и трошоци за промотивни цели во износ од 111.183.356 денари, за кои врз основа на спроведените ревизорски процедури, не бевме во можност со разумна сигурност да ја потврдиме комплетноста на овие трошоци. Било какви корекции кои би биле неопходни доколку бевме во можност да стекнеме разумно уверување по однос на овие трошоци, би можеле да влијаат и на евидентираниот износ на промената на одложените трошоци за стекнување вклучена во белешка 23, како и да имаат материјално значајно влијание врз финансиската состојба и резултатите од работењето на Друштвото со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2022 година.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за можните ефекти врз финансиските извештаи од прашањата дискутирани во пасусот „Основа за мислење со резерва“, финансиските извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Халк Осигурување а.д. Скопје на ден 31 декември 2022 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија.

Нагласување на прашање

Обрнуваме внимание на белешка 2.2 кон придружните финансиски извештаи, каде е обелоденето дека Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2022 година остварило нето загуба во износ од 201.948.759 денари, има нето одливи од деловни активности во висина од 42.419.701 денари и со состојба на 31 декември 2022 година има евидентирана пренесена загуба во износ од 581.860.143 денари.

Способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принцип на континуитет зависи од способноста на Друштвото да обезбеди континуирани извори на финансирање, како и од добивањето на континуирана финансиска поддршка од страна на матичната компанија. Како што е обелоденето во белешка 2.2, во јануари 2023 година матичната банка има уплатено субординиран долг во износ од 4.000.000 евра за кои Друштвото е во постапка на зголемување на основната главнина. Раководството смета дека се преземени сите неопходни мерки за да го поддржи опстанокот и развојот на работењето на Друштвото под сегашни услови. Понатаму, како што е обелоденето во белешка 30 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2022 година, капиталот на Друштвото според пресметката на капитал (образац КС) изнесува 156.727.284 денари односно 2.548.693 евра сметано по важечки курс на еврото на 31 декември 2022 година и не го исполнува законски пропишаниот минимум од 3.000.000 евра во однос на Гарантниот Фонд, како што е пропишано во член 77 став 3 од Законот за супервизија на осигурување. По датумот на известување, со состојба на 31 март 2023 година, а како резултат на уплатата на субординираниот долг, Друштвото се усогласи со барањата за законски пропишаниот минимум од 3.000.000 евра во однос на Гарантниот Фонд.

Овие финансиски извештаи не ги земаат во предвид корекциите и рекласификациите на евидентираните износи на средства и обврски кои што би биле неопходни доколку Друштвото не би продолжило со своите деловни активности врз основа на претпоставката на континуитет.

Нашето мислење не е дополнително модификувано во однос на горенаведените прашања.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2022 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2022 година, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Според нашето мислење, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2022 година.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

Скопје, 28 април 2023 година

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСР“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

	Број на белешка	Тековна деловна година 2022	Претходна деловна година 2021
Актива			
А. Нематеријални средства	6	13.010.698	11.445.414
1. Гудвил		-	-
2. Останати нематеријални средства		13.010.698	11.445.414
Б. Вложувања		850.624.271	937.253.780
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства			
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста		-	-
1.1 Земјиште		-	-
1.2 Градежни објекти		-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста		-	-
2.1 Земјиште		-	-
2.2 Градежни објекти		-	-
2.3 Останати материјални средства		-	-
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		13.022.644	18.446.008
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група – подружници		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	7	13.022.644	18.446.008
Останати финансиски вложувања	8	837.601.627	918.807.772
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	8.1	251.510.298	278.595.873
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		141.439.280	169.174.855
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		110.071.018	109.421.018
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба			
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување	8.2	66.775.250	107.702.766
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови		66.775.250	107.702.766
4. Депозити, заеми и останати пласмани		519.316.079	532.509.133
4.1 Дадени депозити	8.3	510.000.000	517.000.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	-
4.3 Останати заеми		-	-
4.4 Останати пласмани	8.4	9.316.079	15.509.133
5. Деривативни финансиски инструменти			
Депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување			
В. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	14	102.623.291	43.450.064
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија		5.305.961	13.742.828
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети		97.317.330	29.707.236
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот		-	-
Г. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)			
Д. Одложени и тековни даночни средства		2.518.291	3.201.893
1. Одложени даночни средства		-	-
2. Тековни даночни средства		2.518.291	3.201.893

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)	Број на белешка	Тековна деловна година 2022	Претходна деловна година 2021
Г. Побарувања	9	211.695.749	389.123.010
Побарувања од непосредни работи на осигурување	9.1	103.491.778	245.941.616
1. Побарувања од осигуреници		82.206.122	127.649.767
2. Побарувања од посредници		21.285.656	118.291.849
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	9.2	53.649.910	103.782.532
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување		53.649.910	103.782.532
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
Останати побарувања	9.3	54.554.061	39.398.862
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		35.692.876	35.251.064
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања		2.943.064	1.349.838
3. Останати побарувања		15.918.121	2.797.960
Побарувања по основ на запишан а неуплатен капитал		-	-
Е. Останати средства		89.458.787	54.724.404
Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	10	30.686.184	43.123.429
1. Опрема		22.315.620	33.626.581
2. Останати материјални средства		8.370.564	9.496.848
Парични средства и останати парични еквиваленти	11	57.892.486	10.728.265
1. Парични средства во банка		57.837.512	9.859.741
2. Парични средства во благајна		54.974	868.524
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти		-	-
Залихи и ситен инвентар		880.117	872.710
Ж. Активни временски разграничувања		52.215.900	77.728.328
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	12	52.215.900	77.728.328
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		-	-
З. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење		-	-
С. Вкупна актива		1.322.146.987	1.516.926.893
И. Вон-билансна евиденција – актива	31	93.101.604	64.214.019
Пасива			
А. Капитал и резерви	13	169.737.981	371.686.741
Запишан капитал		953.546.883	953.546.883
1. Запишан капитал од обични акции		953.546.883	953.546.883
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал		-	-
Премии за емитирани акции		-	-
Ревалоризациона резерва		-	-
1. Материјални средства		-	-
2. Финансиски вложувања		-	-
3. Останати ревалоризациони резерви		-	-
Резерви		-	-
1. Законски резерви		-	-
2. Статутарни резерви		-	-
3. Резерви за сопствени акции		-	-
4. Откупени сопствени акции		-	-
5 Останати резерви		-	-
Нераспределена нето добивка		-	-
Пренесена загуба		581.860.143	325.090.322
Добивка за тековниот пресметковен период		-	-
Загуба за тековниот пресметковен период		201.948.759	256.769.820
Б. Субординирани обврски		-	-
В. Бруто технички резерви	14	946.804.165	891.884.709
Бруто резерви за преносни премии		331.313.045	426.189.025
Бруто математичка резерва		-	-
Бруто резерви за штети		614.449.660	464.610.131
Бруто резерви за бонуси и попусти		1.041.460	1.085.553
Бруто еквилизациона резерва		-	-
Бруто останати технички резерви		-	-
Г. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик		-	-
Д. Останати резерви		9.621.986	1.555.692
1. Резерви за вработени		-	-
2. Останати резерви	15	9.621.986	1.555.692

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)	Број на белешка	Тековна деловна година 2022	Претходна деловна година 2021
Г. Одложени и тековни даночни обврски		-	502.286
1. Одложени даночни обврски		-	-
2. Тековни даночни обврски		-	502.286
Е. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување		-	-
Ж. Обврски	16	192.923.845	248.737.653
Обврски од непосредни работи на осигурување		31.110.708	35.529.974
1. Обврски спрема осигуреници		31.110.708	35.529.974
2. Обврски спрема застапници и посредници		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		-	-
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување		120.421.077	170.434.362
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување		120.421.077	170.434.362
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
Останати обврски		41.392.060	42.773.317
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		17.381.509	27.473.388
2. Обврски по основ на финансиски вложувања		-	-
3. Останати обврски		24.010.551	15.299.929
З. Пасивни временски раграничувања		3.059.010	2.559.812
С. Нетековни обврски во врска со нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења		-	-
И. Вкупна пасива		1.322.146.987	1.516.926.893
Ј. Вон-билансна евиденција – пасива	31	93.101.604	64.214.019

Финансиските извештаи се усвоени од страна на Управниот Одбор на Друштвото на 28 април 2023 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Ило Ристовски
 Генерален Директор

Татјана Катушевска- Катушиќ
 Директор на
 Дирекција за финансиско
 управување и известување

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

	Број на белешка	Тековна деловна година 2022	Претходна деловна година 2021
A. Приходи од работењето		688.160.938	784.389.288
Заработена премија (нето приходи од премија) (1+2+3-4-5-6+7+8)	17	645.205.991	733.430.941
1. Бруто полисирана премија за осигурување		692.676.062	991.893.337
2. Бруто полисирана премија за соосигурување		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија		133.909.184	215.649.582
6. Промена во бруто резервата за преносна премија		(94.875.980)	30.726.446
7. Промена во бруто резервата за преносна премија – дел за соосигурување		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија – дел за реосигурување		(8.436.867)	(12.086.368)
Приходи од вложувања	18	8.861.453	5.117.430
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти		-	-
2.1 Приходи од наемнини		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти		-	-
3. Приходи од камати		7.654.116	3.563.120
4. Позитивни курсни разлики		43.045	2.939
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)		1.135.787	1.457.997
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот – капитална добивка		28.505	93.374
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		28.505	93.374
6.3 Останати финансиски вложувања		-	-
7. Останати приходи од вложувања		-	-
Приходи по основ на провизии од реосигурување	19	26.262.062	37.766.533
Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување	19	5.501.130	5.632.103
Останати приходи	20	2.330.302	2.442.281
Расходи од работењето		890.109.697	1.041.159.108
Настанати штети (нето трошоци за штети)	21	498.529.972	513.049.625
1. Бруто исплатени штети		477.498.539	511.927.786
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања		4.066.036	15.041.857
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија		57.131.966	116.941.683
5. Промени во бруто резервите за штети		149.839.529	135.121.961
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување		67.610.094	2.016.582
Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		(44.093)	1.085.553
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва – дел за соосигурување/реосигурување		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва		-	-
2.2. Промени во бруто еквализационата резерва – дел за соосигурување/реосигурување		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		(44.093)	1.085.553
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви		(44.093)	1.085.553
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување		-	-
Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, нето од реосигурување		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување		-	-
Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување	22	9.362.037	10.285.881
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)		256.090	78.938
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)		9.105.947	10.206.943
Нето трошоци за спроведување на осигурувањето		354.410.965	410.873.692
1. Трошоци за стекнување	23	214.206.869	278.526.223
1.1 Провизија		66.866.639	113.356.926
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа		44.214.975	41.312.269
1.3 Останати трошоци за стекнување		77.612.827	101.611.378
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)		25.512.428	22.245.650

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)	Број на белешка	Тековна деловна година 2022	Претходна деловна година 2021
2. Административни трошоци	24	140.204.097	132.347.469
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста		16.772.431	15.535.181
2.2 Трошоци за вработените		54.808.981	45.330.575
2.2.1 Плати и надоместоци		33.727.284	27.633.956
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата		3.096.687	2.519.379
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		14.320.232	11.726.217
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени		3.664.778	3.451.023
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		1.305.447	215.031
2.4 Останати административни трошоци		67.317.238	71.266.682
2.4.1 Трошоци за услуги		41.343.280	58.722.224
2.4.2 Материјални трошоци		9.727.755	7.181.026
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето		16.246.203	5.363.432
Трошоци од вложувања		1.294.634	740.526
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста		-	-
2. Трошоци за камати		613.291	2.136
3. Негативни курсни разлики		241.008	375.571
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)		384.750	114.126
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот – капитална загуба		20.435	97.560
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		20.435	97.560
5.3 Останати финансиски вложувања		-	-
6. Останати трошоци од вложувања		35.150	151.133
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	25	37.932.055	56.027.033
1. Трошоци за превентива		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување		37.932.055	56.027.033
Вредносно усогласување на побарувањата по основ на премија	9	(12.065.983)	49.068.052
Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања	26	690.109	28.745
Добивка за деловната година пред одданочување		-	-
Загуба за деловната година пред одданочување		201.948.759	256.769.820
Данок на добивка односно загуба	27	-	-
Одложен данок		-	-
Добивка за деловната година по одданочување		-	-
Загуба за деловната година по одданочување		201.948.759	256.769.820

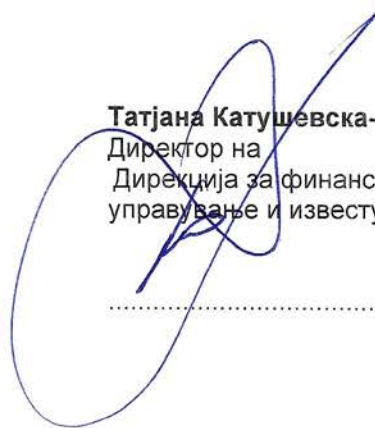
Финансиските извештаи се усвоени од страна на Управниот Одбор на Друштвото на 28 април 2023 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Ило Ристовски
 Генерален Директор

Татјана Катушевска-Катушиќ
 Директор на
 Дирекција за финансиско
 управување и известување

Извештај за парични текови

	Број на белешка	Тековна деловна година 2022	Претходна деловна година 2021
А. Парични текови од деловни активности			
Парични приливи од деловни активности		980.735.309	1.117.749.573
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси		738.341.100	951.295.719
2. Премија за реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети		107.264.588	75.014.137
4. Примени камати од работи на осигурување		-	-
5. Останати приливи од деловни активности		135.129.621	91.439.717
Парични одливи од деловни активности		(1.023.155.010)	(1.146.643.902)
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси		(477.851.769)	(569.408.709)
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија		(183.922.469)	(159.416.603)
4. Надоместоци и други лични расходи		(90.616.119)	(89.075.488)
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување		(167.566.700)	(328.140.981)
6. Платени камати		-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки		-	-
8. Останати одливи од редовни активности		(103.197.953)	(602.121)
Нето парични приливи од деловни активности		-	-
Нето парични одливи од деловни активности		(42.419.701)	(28.894.329)
Б. Парични текови од вложувања			
Парични приливи од вложувања		762.554.591	614.558.428
1. Приливи по основ на нематеријални средства		-	-
2. Приливи по основ на материјални средства		-	501.030
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		203.704.176	114.342.183
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани		549.988.962	497.995.768
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Приливи од камати		8.861.453	1.719.447
Парични одливи од вложувања		(672.970.669)	(896.608.631)
1. Одливи по основ на нематеријални средства		(4.923.097)	(4.899.158)
2. Одливи по основ на материјални средства		(983.943)	(10.061.162)
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	(1.206.642)
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		(176.618.601)	(202.132.593)
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани		(490.445.028)	(678.306.940)
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Одливи од камати		-	(2.136)
Нето парични приливи од вложувања		89.583.922	-
Нето парични одливи од вложувања		-	(282.050.203)

Извештај за парични текови (продолжува)	Број на белешка	Тековна деловна година 2022	Претходна деловна година 2021
В. Парични текови од финансиски активности		-	308.195.900
Парични приливи од финансиски активности		-	308.195.900
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал		-	308.195.900
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми		-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски		-	-
Парични одливи од финансиски активности		-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски		-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции		-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда		-	-
Нето парични приливи од финансиски активности		-	308.195.900
Нето парични одливи од финансиски активности		-	-
Г. Вкупно парични приливи		1.743.289.900	2.040.503.901
Д. Вкупно парични одливи		(1.696.125.679)	(2.043.252.533)
Г. Нето парични приливи		47.164.221	-
Е. Нето парични одливи		-	2.748.632
Ж. Пари и парични еквиваленти на почетокот на пресметковниот период		10.728.265	13.476.897
З. Ефект од промена на курсот на странски валути врз пари и парични еквиваленти		-	-
С. Пари и парични еквиваленти на крајот на пресметковниот период		57.892.486	10.728.265

Финансиските извештаи се усвоени од страна на Управниот Одбор на Друштвото на 28 април 2023 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Ило Ристовски
 Генерален Директор

Татјана Катушевска-Катушиќ
 Директор на
 Дирекција за финансиско
 управување и известување

Извештај за промени во капиталот

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризацион резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.357	320.260.661
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	645.350.983	-	-	-	-	-	-	-	-	(347.078.679)	21.988.357	320.260.661
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(256.769.820)	(256.769.820)
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(256.769.820)	(256.769.820)
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нерезализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нерезализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	308.195.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	308.195.900
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IV1	308.195.900	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	308.195.900
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.988.357	(21.988.357)	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	953.546.883	-	-	-	-	-	-	-	-	(325.090.322)	(256.769.820)	371.686.741
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	953.546.883	-	-	-	-	-	-	-	-	(325.090.322)	(256.769.820)	371.686.741
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	953.546.883	-	-	-	-	-	-	-	-	(325.090.323)	(256.769.820)	371.686.740
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(201.948.759)	(201.948.759)
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(201.948.759)	(201.948.759)
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нерезализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нерезализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	953.546.883	-	-	-	-	-	-	-	-	(325.090.323)	(458.718.579)	169.737.981

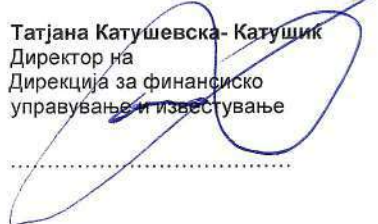
Финансиските извештаи се усвоени од страна на Управниот Одбор на Друштвото на 28 април 2023 година

Потпишани во име на Друштвото од:

Ило Ристовски
 Генерален Директор

Татјана Катушевска-Катушиќ
 Директор на
 Дирекција за финансиско
 управување и известување

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Друштвото за осигурување **Халк осигурување а.д.** Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) е акционерско друштво регистрирано во Република Северна Македонија каде ги обавува своите деловни активности. Адресата на седиштето на Друштвото е ул. Мајка Тереза 1 – 2, Приземје, 1000 Скопје.

Друштвото за осигурување е основано во 2007 година од страна на единствениот акционер, Алб – сигурацион од Албанија. Во ноември 2017 сопственичката структура на Друштвото е променета кога сопственик на 90% од акционерскиот капитал станува Џ – Џ Технологија додека во јануари, 2019 година 100% од сопственоста на Друштвото премина во целосна сопственост и контрола на Халк Банка а.д. Скопје при што и називот на Друштвото се промени во Халк осигурување а.д. Скопје. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, крајно матично друштво е *Turkiye Halk Bankasi A.S.*

Дејноста на Друштвото е осигурување, односно **65.12 – неживотно осигурување** согласно Националната класификација на дејности и истата, Друштвото ја врши организирано преку седиштето (Генерална дирекција) во Скопје и преку подружниците на територијата на Република Северна Македонија.

Друштвото е организирано во три сектори и тоа: Сектор за прием во осигурување во склоп на кој функционираат Дирекција за прием во осигурување и Дирекција за продажба и агенциска мрежа, Сектор за штети како и Сектор за финансии во склоп на кој функционираат Дирекција за финансиско управување и известување, Дирекција за правни работи и усогласеност со прописи, Дирекција за контролинг и Дирекција за информатичка технологија.

Друштвото е регистрирано за вршење на 18 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување на моторни возила, имот и одговорност кон трети лица.

Друштвото ги врши своите активности на територија на Република Северна Македонија и со состојба на 31 декември 2022 година вработува 145 лица (2021: 151 лица).

На ден 18.04.2022 година, Друштвото одржа вонредна седница на Собрание на акционери на која што се изврши промена на системот на уривање од едностепен во двостепен систем на управување, сметајќи дека со двостепениот систем на управување ќе се допринесе до посоодветна поделба на надлежности помеѓу органите на друштвото, ќе се подобри системот на контрола и известување помеѓу органите на друштвото, како и ќе се допринесе во целокупниот развој на Друштвото во идниот период.

Поради измена на системот на управување, на Вонредното Собрание на акционери, согласно член 342 став 2 од Законот за трговските друштва, се донесе Стаутарна Одлука за измена на Статутот на Друштвото.

Исто така, на седницата на Собранието на акционери одржано на ден 18.04.2022 година, се донесе Одлука за утврдување престанок на мандат на сите членови на Одборот на директори. Согласно утврденото во Одлуката за престанок на мандатот на членовите на Одборот на директори, мандатот на членот Суат Инан, престана со донесување на Одлуката, додека пак престанувањето на мандатот на останатите членови на Одборот на директори, поради обезбедување на континуирано управување на Друштвото, во законски предвидени рокови, е директно поврзано со добивање на согласност од страна на Агенција за супервизија на осигурување, за именување на членови на Управен одбор и по уписот на истите во Трговскиот регистар што се води при Централниот регистар на Република Северна Македонија.

Имено, како резултат на промена на системот на управување во двостепен систем на управување, Собранието на акционери на истата седница донесе Одлука за избор на членови на Надзорниот одбор на Друштвото, која што исто така, ќе влезе во сила по добивање на согласност за именување на членови на орган на управување на Друштвото за осигурување од Агенцијата за супервизија на осигурување согласно член 66 од Законот за супервизија на осигурување.

1. Општи информации (продолжение)

Управниот Одбор на друштвото се состои од:

Претседател на Управен Одбор- Ило Ристовски-од 25.10.2022
Член на Управниот Одбор- Селин Шакарер-од 25.10.2022
Член на Управниот Одбор- Игор Донеvски-25.10.2022

Надзорниот Одбор на друштвото се состои од:

Претседател на Надзорен одбор-Филиз Авукат
Член на Надзорен одбор-Беркан Имери
Член на Надзорен одбор- Ибрахим Окан Чаглаp
Член на Надзорен одбор- Џунејт Ејин
Независен Член на Надзорен одбор-Али Џебеџи
Член на Надзорен одбор- Саддетин Јилмаз

Дополнително, во месец февруари започна воен конфликт помеѓу Русија и Украина кој резултира во економски последици на светско, па и на локално ниво. Воените дејствија кои имаат влијание на движењето на цената на нафтата резултираат во дестабилизација на економијата, пораст на малопродажните цени и слабеење на економската моќ на населението. Друштвото не очекува значително влијание врз работењето, иако редовно ја следи ситуацијата со цел соодветно да одговори на потенцијалниот негативен импакт врз своите активности.

2. Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовка на овие финансиски извештаи. Утврдувањето на сметководствените политики на Друштвото се заснова на признаени, познати и практични искуства, на одредбите на Законот за супервизија на осигурување, Меѓународните стандарди за финансиско известување согласно Правилникот за водење на сметководство, Правилникот за вреднување на ставките на билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, останата подзаконска регулатива како и интерните правилници на Друштвото. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги составува своите финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Северна Македонија број 28/2004 со измените 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 162/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 64/2018, 120/2018, 239/2018 и 290/2020), Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" (Службен весник број 169/2010, 141/2013, 61/2016 и 107/2020), „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ објавен во Службен весник број 148/2010, 41/2011, 170/2019 и 303/2021, и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување" (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016 и 170/2019, 118/2022).

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство ("Службен весник" 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основа за подготовка (продолжение)

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка (“Службен весник” бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Северна Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружните финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи подготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември, 2022 и 2021 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во апсолутни износи во македонски Денари. Известувачка и функционална валута на Друштвото е македонски Денар (МКД).

Финансиските извештаи се изготвени според историска вредност освен финансиските вложувања за тргување.

Онаму каде што е неопходно, презентацијата за претходна година е прилагодена согласно промените на тековната година.

2.2 Принцип на континуитет

Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2022 година остварило нето загуба во износ од 201.948.759 денари, има нето одливи од деловни активности во висина од 42.419.701 денари и со состојба на 31 декември 2022 година има евидентирана пренесена загуба во износ од 581.860.143 денари.

Способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принцип на континуитет зависи од способноста на Друштвото да обезбеди континуирани извори на финансирање, како и од добивањето на континуирана финансиска поддршка од страна на матичната компанија. Во јануари 2023 година матичната банка има уплатено субординиран долг во износ од 4.000.000 евра за кои Друштвото е во постапка на зголемување на основната главнина. Раководството смета дека се преземени сите неопходни мерки за да го поддржи опстанокот и развојот на работењето на Друштвото под сегашни услови. Понатаму, како што е обелоденето во белешка 30, со состојба на 31 декември 2022 година, капиталот на Друштвото според пресметката на капитал (образац КС) изнесува 156.727.284 денари односно 2.548.693 евра сметано по важечки курс на еврото на 31 декември 2022 година и не го исполнува законски пропишаниот минимум од 3.000.000 евра во однос на Гарантниот Фонд, како што е пропишано во член 77 став 3 од Законот за супервизија на осигурување. По датумот на известување, со состојба на 31 март 2023 година, а како резултат на уплатата на субординираниот долг, Друштвото се усогласи со барањата за законски пропишаниот минимум од 3.000.000 евра во однос на Гарантниот Фонд.

Друштвото изготви финансиска проекција за следните 12 месеци според најдобро и најлошо сценарио, земајќи ги предвид основните индикатори на макроекономската политика во РСМ и факторите кои ќе влијаат на работењето. Според финансискиот план изготвен врз основа на оптимистички претпоставки, раководството предвидува остварување на позитивен финансиски резултат. Од друга страна, при значително влошување на општата економска состојба, предвидувањата се дека Друштвото би остварило загуба, но имајќи ја предвид целокупната и финансиска поддршка од страна на акционерот, деловната активност на Друштвото не е загрозувана. Друштвото на континуирана основа го анализира паричниот тек кој се заснова на планот за продажба и сценарија за ненавремена наплата на побарувањата. Коефициентот на ликвидност се очекува да биде конзистентен и не постои ризик за негово загрозување во блиска иднина.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.2 Принцип на континуитет (продолжение)

Во однос на наплатата на доспеана премија, процентот на наплата на доспеаните побарувања со 31.12.2022 изнесува 91% и е подобрен во споредба со минатата година, главно, како резултат на превземените активности и ресурси во насока на управување со осигурителното портфолио. Тенденцијата на редовна наплата ќе продолжи и во следниот период.

Земајќи ги предвид сите овие факти, раководството на Друштвото верува дека употребата на принципот на континуитет е соодветна во подготовката на финансиските извештаи и дека нема материјална неизвесност што може да предизвика сомневање во врска со способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принципот на континуитет.

2.3 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од Раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите.

Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги предвид околностите и претставуваат основа за донесување на проценка за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките се прегледуваат на континуирана основа. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди. Расудувањата направени од страна на Раководството кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во Белешка 3.

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во Денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиска состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута, се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога тие настануваат.

Официјалните девизни курсеви важечки на 31 декември кои беа применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиска состојба деноминирани во странска валута, се следните:

Валута	31.12.2022 – МКД	31.12.2021 – МКД
1 EUR	61,4932	61,6270

2.5 Нематеријални средства

Нематеријалните средства кои се однесуваат на набавен софтвер за потребите на Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување доколку постојат.

Последователните издатоци се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати издатоци се признаваат во добивките и загубите како трошоци како што настануваат.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Нематеријални средства (продолжение)

Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење од денот кога се расположливи за употреба. Годишната стапка на амортизација согласно проценетиот век на употреба, за тековниот и претходниот период за софтверот изнесува 25%.

2.6 Материјални средства

Признавање и мерење

Материјалните средства се состојат од недвижности и опрема. Недвижностите се евидентирани според нивната набавна вредност, утврдена по пат на примена документација (сметководствена вредност), намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби по обезвреднувања, доколку постојат. Кога овие средства се расходуваат или продаваат, соодветниот дел од ревалоризационите резерви се пренесува во корист на задржаната добивка за периодот. Сите останати ставки на материјални средства се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради обезвреднување, доколку постојат.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат на нето основа како “останати приходи” од дејноста во добивките и загубите.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во тековните добивки и загуби како трошоци како што настануваат.

Депрецијација

Средствата земени под наем се амортизираат по пократкиот период од периодот на траење на наемот и проценетиот корисен век на средствата, освен доколку е веројатно дека Друштвото ќе се стекне со сопственост на крај на периодот на наем.

Депрецијацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет век на употреба, како што следи:

Компјутери	4 години
Мебел и опрема	5 години
Моторни возила	4 години

Методите на депрецијација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.7 Обезвреднување на нефинансиски средства

Сметководствените вредности на нефинансиските средства на Друштвото, се разгледуваат на секој датум на известување со цел да се определи дали постојат објективни докази за обезвреднување. Ако постои индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради обезвреднување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба кои што во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата.

Загубите поради обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минатите периоди се проценува на секој датум на известување заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради обезвреднување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради обезвреднување.

2.8 Финансиски инструменти

Класификација на финансиските средства

Финансиските средства се класифицираат во четири категории, зависно од целта за која биле стекнати, како што следи:

Финансиски инструменти чувани за тргување се финансиски инструменти кои што се стекнати со цел со истите да се тргува или кои при почетното признавање од страна на Друштвото се класифицирани како средства по објективна вредност преку добивки и загуби. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото има средства, вложувања во удели, класифицирани во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021, финансиските средства кои се чуваат до доспевање на Друштвото се состојат од вложувања во државни записи и државни обврзници.

Заеми и побарувања се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата коишто не котираат на официјалните пазари, освен оние коишто Друштвото има намера да ги продаде во краток рок, оние коишто при почетното признавање Друштвото ги класифицирало како средства по објективна вредност преку добивки и загуби или расположливи за продажба или оние за кои Друштвото нема да биде во можност да го поврати почетното вложување што не е резултат на кредитното вложување. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, заемите и побарувањата се состојат од побарувања од осигуреници и останати побарувања, орочени депозити во домашни банки, средствата од реосигурување и вложувања во заеднички контролирани ентитети.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Финансиски инструменти (продолжение)

Вложувања расположливи за продажба се не-деривативни финансиски инструменти кои се, или класифицирани во оваа категорија или не се класифицирани во било која од останатите категории. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

Класификација на финансиските обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорениот ангажман. Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски по основ на осигурување и останати обврски.

Обврските кон реосигурители, обврските по основ на осигурување и останатите обврски се евидентираат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Почетно признавање

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски (вклучувајќи ги и финансиските средства и обврски по објективна вредност преку добивки и загуби) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

Сите финансиски средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, почетно се мерат по нивната објективна вредност зголемена за трансакционите трошоци коишто можат директно да се припишат на стекнувањето на финансиското средство.

Отпис на финансиските средства

Друштвото ги отпишува финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства или обврски Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги отпишува финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во добивките и загубите само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Финансиски инструменти (продолжение)

Последователно мерење на финансиските средства

По почетното признавање, Друштвото ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба. Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на известување. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани до доспевање и заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради обезвреднување.

Реализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат.

Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи за продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од обезвреднување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите.

При продажба или обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2.9 Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

Друштвото редовно врши вреднување на ставките од Билансот на состојба (Извештајот за финансиска состојба) согласно Правилникот за вреднување на ставките од Билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, Законот за трговски друштва и согласно Правилникот за водење сметководство. Друштвото ги класифицира своите побарувања по основ на премија за осигурување, како и побарувањата по основ на регрес, во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето и останати побарувања. Врз основа на таа класификација, Друштвото утврдува соодветна исправка на вредност – Посебна резерва на побарувањата на следниот начин:

Група на побарување	Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечното побарување)
А	До 30 дена	0%
Б	Од 31 до 60 дена	10% - 30%
В	Од 61 до 120 дена	31% - 50%
Г	Од 121 до 270 дена	51% - 70%
Д	Од 271 до 365 дена	71% - 90%
Ѓ	Над 365 дена	100%

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Обезвреднување на финансиските средства (продолжение)

Во текот на целата 2022 година, во услови на нормализирани деловни активности, друштвото при пресметка на исправката на побарувањата ги користи уредбите од Правилникот за вреднување на ставките од Билансот на состојба и изготвување на деловните биланси даден по категории на доцнење во табелата погоре.

Додека во 2021 и 2020 година, а согласно превземените мерки од страна на Агенцијата за Супервизија на осигурувањето за ублажување на последиците предизвикани од пандемијата на Ковид 19 преку усвоениот Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси со кој се дозволи пролонгирање на периодот на доцнење во исплатата на обврски за дополнителни 60 дена, Друштвото ги користеше пониските стапки за исправка на вредноста според периодот на доцнење на исплатата на обврската од страна на должникот.

Согласно истиот исправка на вредност во однос на побарувањата од правни лица против кои е покрената стечајна постапка е признаена во износ од 100% од вредноста на побарувањето.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби. Загубата поради обезвреднување на сопственичките вложувања, призната во тековните добивки или загуби, последователно не се анулира низ билансот на успех, а секое последователно зголемување на објективната вредност се признава како останата сеопфатна добивка.

2.10 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити по видување како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на доспевање пократок од три месеци, кај кои постои незначителен ризик од промените во нивната објективна вредност.

2.11 Користи за вработените

Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на домашното законодавство. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во тековните добивки и загуби.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна законска или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

2.12 Тековен и одложен даночен расход

Согласно Законот за данокот на добивка („Службен весник на РМ,, бр. 112/14, 129/15, бр.23/16, 190/16, 248/18, 158/19, 232/19, 275/19 и 290/2020) за утврдување на данокот на добивка за деловната 2022 и 2021 година, основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и искажана во билансот на успех. Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходи од камати и трансферни цени). Законот за данокот на добивка како даночно непризнаени ги дефинира оние расходи кои не се во функција на дејноста на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на дејноста и не се последица од вршењето на таа дејност (подароци, репрезентација, премии за менаџерско осигурување, исплатени надоместоци на трошоци од работен однос над утврдените износи и сл). Стапката на данокот на добивка изнесува **10%**.

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2022 година и 2021 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат времените разлики на овие датуми.

2.13 Резервирања

Резервирање се признава во извештајот за финансиска состојба кога Друштвото како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои содржат економски користи од Друштвото за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

Резервирањата за неповолни договори се признаваат кога очекуваните користи кои произлегуваат од договорот се пониски од неизбежните трошоци за извршување на обврските по договорот. Резервирањето се мери по пониската од сегашната вредност на очекуваните трошоци за прекинување на договорот и очекуваните нето трошоци од продолжување со работењето по договорот. Пред да го утврди резервирањето Друштвото признава, доколку има, загуба од обезвредување на средствата поврзани со тој договор.

2.14 Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Трошоците директно поврзани со издавање на инструменти на главнина се признаваат како намалување на почетното мерење на инструментот на главнина.

Откуп на сопствени акции

Кога Друштвото откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот.

Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат одбитна ставка од вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премија од акции.

Резерви

Резервите кои се состојат од задолжителни резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.15 Средства земени по наем-наемател

Наемите на средства во услови кога Друштвото ги презема суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетното признавање, средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицираат како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот на финансиска состојба на Друштвото.

2.16 Приходи

Заработени премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во Белешка 2.19.

Приходи од вложувања

Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати, кои се признаваат земајќи го предвид ефективниот принос на средствата или применливата каматна стапка како и нето добивки од финансиските средства класификувани како финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби.

Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување со лизгачка скала и договорена провизија, како и приходи од провизии по основ решавање на услужни штети. Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

2.17 Расходи

Трошоци за запишани премии

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни и индиректни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти, брокери и останати дистрибутивни канали како и останати трошоци вклучени во продажбата.

Трошоци за бонуси и попусти

Трошоците за бонуси претставуваат трошоци за постигнат добар технички резултат согласно условите во склучените договори за осигурување.

Трошоците за попусти претставуваат комерцијални попусти резултат на континуирана и/ или успешна деловна соработка, како и попусти за плаќање во рок согласно склучениот договор за осигурување.

Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување на полиси за осигурување опфаќаат плати на вработени, провизија за агенти и брокери, трошоци за печатење на полиси и други трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување. Горенаведените трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување кои настануваат во периодот на известување, се разграничуваат до степен до кој што ќе се покријат од идните приходи.

Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во добивките и загубите според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во добивките и загубите како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.18 Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот.

Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

2.19 Договори за осигурување

Признавање и мерење

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на склучување на договорот за осигурување до крајот на периодот на известување, врз основа на методот про рата темпорис.

Пренесената премија на реосигурителот се признава како трошок во согласност со методот про рата темпорис во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегирани за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите, пријавените и исплатените штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработка на штетите и во износ кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настани, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.19 Договори за осигурување (продолжение)

Додека Раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервирањето износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат на континуирана основа.

Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Друштвото ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го евидентира соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување, кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик. Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување.

Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во добивките и загубите во периодот кога премијата од реосигурување доспева. Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување. На секој датум на известување се проценува безвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е оштетено доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

Одложени трошоци за стекнување

Трошоците настанати при склучувањето на општите договори за осигурување се одложуваат до таа мерка до која можат да се надоместат од идните маржи. Трошоците за запишани премии вклучуваат директни трошоци како што се провизиите и индиректни трошоци, како на пример административните трошоци поврзани со обработка на понуди и издавањето на полисите. Одложените трошоци за запишани премии се амортизираат низ периодот во кој се очекува трошоците да се надоместат од идните маржи во приходите од поврзаните договори.

Кај општите договори за осигурување одложените трошоци за запишани премии претставуваат пропорција од трошоците за запишани премии која кореспондира со пропорцијата на бруто полисираната премија која не е заработена на датумот на известување.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.19 Договори за осигурување (продолжение)

Тест за соодветност на обврската

Тестовите за соодветност на обврската за резервите за преносни премии се прават за да се утврди дали резервите за преносни премии по договорите за осигурување се доволни за подмирување на обврските во наредниот пресметковен период кои ќе произлезат од очекувани идни штети и очекувани идни трошоци за штети.

Недостатокот се признава во добивките и загубите за тековната година. При пресметката се користи претпоставка за непроменет развој на штети во наредниот пресметковен период.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на осигурениците, агентите и другите побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

2.20 Трансакции со поврзани страни

Согласно Законот за супервизија на осигурување поврзани лица се сметаат две или повеќе правни и физички лица кои се меѓусебно поврзани на следните начини:

- а) управувачко или капитално, или на кој било друг начин, при што тие заедно ја определуваат нивната деловна политика или работат во координација едни со други за да обезбедат вообичаени комерцијални предности;
- б) кога едно лице значително влијае на донесувањето на финансиски и деловни одлуки на другото лице;
- в) работењето или резултатите од работењето на едното лице значително влијаат врз работењето на другото лице. Лицата се поврзани и на тој начин што едно правно или физичко лице има учество во друго правно лице;

Поврзани лица се сметаат и лица кои се поврзани:

- а) како членови на потесно семејство;
- б) како членови на орган на управување, надзорен орган или прокуриснт, како и членови на нивното потесно семејство;
- в) како лица вработени врз база на договор за работа со посебни услови, како и членови на нивното потесно семејство;
- г) на начин што едно лице, односно лица кои се сметаат за поврзани лица заедно директно или индиректно имаат учество во друго лице;
- д) на начин што во двете лица учество има исто лице, односно лица кои се сметаат за поврзани;

2.21 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

Клучни извори на несигурност во проценките

Во продолжение се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување.

Во Белешката 4 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. Како и да е, земајќи ја предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на известување се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови. Во почетните години на работењето на Друштвото во недостиг на информации за правење на реални проценки за развојот на штетите, користи повнимателни претпоставки.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("ИБНР") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета. Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите;

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на известување.

3. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Општи договори за осигурување (продолжение)

Методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби;

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за време траењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

Обезвреднување кај финансиски средства

Обезвреднувањето на спорни побарувања се мери врз основа на проценка на ризик од потенцијални загуби кои резултираат од неможноста клиентите да ги подмират своите обврски, применувајќи ги релевантните одлуки на Раководството. При проценка на соодветноста на загубата поради обезвреднување на спорните побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање на клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на паричните средства.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

4.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при доспевање ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото го извршува реосигурувањето со склучување на договори за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзијата, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Во табелата во продолжение е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата кои што ги покриваат техничките резерви.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Усогласување на средствата со обврските	2022	2021
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки (1)	24.892.486	10.728.264
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ (2)	510.00.000	517.000.000
Обврзници, државни записи и други должнички хартии од вредност за кои гарантира РМ (3)	251.510.298	278.595.873
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	66.775.250	107.702.766
Друг вид на вложување согласно правилата на АСО	-	-
Вкупно:	853.178.034	914.026.903

Вкупно нето технички резерви		
Резерви за преносни премии нето од делот на реосигурителот	326.007.084	412.446.197
Резерви за бонуси и попусти	1.041.460	1.085.553
Резерви за штети нето од делот на реосигурителот	517.132.330	434.902.895
Вкупно:	844.180.874	848.434.645

Усогласеност на средствата и обврските	8.997.160	65.592.258

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2022 година Друштвото има недостаток на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 27.752.316 денари. За таа цел друштвото потпиша договор за субординиран долг со акционерот Халк Банка во износ од 4 милиони евра, а со цел средствата да ги искористи за зголемување на дополнителниот капитал согласно измените и дополнувањето Правилникот за видовите и описот на Ставки кои ќе се земат предвид при пресметката на капиталот сл. весник бр 96 од 09.04.2020 година и понатамошно трансформација на истиот во акционерски капитал со што во текот на 2023 година ќе изврши зголемување на акционерскиот капитал

Согласно образецот Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви (ВТР), друштвото прикажа покриеност од 101,0658% т.е поголема покриеност на дозволените вложувања на средства во однос на техничките резерви во износ од 8.997.160 денари. Позитивната разлика е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Во следната табела се прикажани ограничувањата согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето за одделните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување во однос на вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви, како и нивна споредба со остварените проценти:

Видови дозволени вложувања	Дозволен процент (%)	2022	2021
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3	2,9	1,2
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	60	59,8	56,6
Обврзници и други должнички хартии од вредност за кои гарантира РМ	80	29,5	30,5
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	20	7,8	11,8
Друг вид на вложување согласно правилата на АСО (до 10%/ од вредноста на НТР)	10	-	-

Средствата кои ги покриваат техничките резерви се вложени во депозити во банки кои имаат дозвола издадена од Народна банка на Република Северна Македонија согласно член 88 став (1) точка 2) од Законот, најмногу до 25% од вкупната вредност на средствата кои ги покриваат техничките резерви во поединечна банка. На 31 декември 2022 година и 2021 година, Друштвото нема вложувања во депозити во банки кои служат за покривање на капиталот.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Поголемиот дел од штетите за претрпени телесни повреди имаат релативно краток период на разрешување, а најчесто тој период изнесува една година. Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест. При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и можноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Северна Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот. Цел на Друштвото е да заработува приход од вложувања заради временската разлика помеѓу наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување. Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корелација со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти. Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и поризични.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Северна Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување од автоодговорност и каско осигурување. Договорите за автоодговорност покриваат телесни повреди и штети на имот на територијата на Република Северна Македонија како и штети настанати во странство предизвикани од осигурени возачи врз основа на системот на зелен картон. Штетите и на имот и одговорност кон трети лица се пријавуваат во краток рок од настанување на истите. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети кој е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Здравствено осигурување

Карактеристики

Друштвото склучува договори за доброволно здравствено осигурување на осигуреници на територијата на Република Северна Македонија. Доброволното здравствено осигурување ги покрива сите медицински трошоци на осигуреникот, кои вклучуваат: болничко лекување во приватни клиници, амбулантско лекување во болнички и специјалистички здравствени установи, препишани лекови и превентивни прегледи. Управување со ризикот
Настанот што предизвикува штета како причина лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде пријавена и може да биде решена без одлагање.

Ризикот од договори за доброволно здравствено осигурување се управува главно преку изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое дејствува за да се осигура дека предмет на осигурување се само оние ризици кои се во согласност со политиката на Друштвото.

Осигурување на лица од последици на несреќен случај – незгода

Карактеристики

Во рамките на овој вид на осигурување се регулираат односите помеѓу осигурувачот и осигуреникот во случај на смрт од последици на несреќен случај, траен инвалидитет од последици на несреќен случај, повремена попреченост за работа (дневен надомест) и влошено здравје за кое е потребно лекарска помош (трошоци за лекување).

Управување со ризикот

Основните ризици во оваа класа на осигурување се поврзани со дејноста на осигурениците, класа на опасност, пол и возраст. Најголемиот ризик произлегува од самата природа на оваа класа која е непредвидлива и се случува неочекувано.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Настанот кој предизвикува штета најчесто се случува ненадејно при што причината за штетата се определува лесно. Во овој случај штетата може да биде пријавена со одложен рок, додека решавањето ќе заврши по комплетирање на лекувањето и комплетирање на потребната документација.

Општа одговорност

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност на територијата на Република Северна Македонија. Осигурувањето од одговорност ја покрива законската одговорност на осигуреникот за причинета штета, со смрт, повреда на телото или здравјето како и оштетување или уништување на предмети на трето лице, предизвикани од ненадеен и неочекуван штетен настан.

Управување со ризикот

Ризикот од секоја полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како: локација, сигурносни мерки и карактеристики на имотот и видот на дејноста на субјектот. Ризикот се управува преку избор на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Туристичка помош

Карактеристики

Друштвото врз основа на договорот за осигурување, а во зависност од видот на осигурителното покритие, обезбедува услуги наведени во полисата кои произлегуваат од осигурените случаи што ќе настанат во странство, а се поврзани со патувањето во странство, и тоа: здравствена помош и осигурување, помош при патување и осигурување, осигурување од незгода, осигурување на багаж, деловна помош и осигурување, отказ на патување.

Управување со ризикот

Зачестеноста на овие штети е поврзана со патување на осигурните лица, а бројот на пријавени е поголем во летниот период. Настанот кој предизвикува штета лесно се определува и во тој случај штетата ќе биде пријавена и може да биде решена без одлагање.

Развој на штети

Run off анализата се прави во согласност со Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви.

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото.

Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија. Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се – вишок над покриеност на загуба за следните класи на осигурување: имот и одговорност кон трети лица како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

4.2 Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства и финансиските обврски. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите доспеани обврски редовно да ги исплаќа.

Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2022 – Финансиски средства	Вложувања и побарувања	Чувани до доспевање	Вложувања за тргување	Вкупно
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	251.510.298	-	251.510.298
Депозити, заеми и останати пласмани	519.316.079	-	-	519.316.079
Финансиски вложувања за тргување	-	-	66.775.250	66.775.250
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	13.022.644	-	-	13.022.644
Средства од реосигурување	102.623.291	-	-	102.623.291
Побарувања од осигуреници и останати побарувања	211.695.749	-	-	211.695.749
Парични средства и останати парични еквиваленти	57.892.486	-	-	57.892.486
Средства	904.550.249	251.510.298	66.775.250	1.222.835.797

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

31 декември 2022 – Финансиски обврски по амортизирана набавна вредност	Останати финансиски обврски
Обврски од непосредни работи на осигурување	31.110.708
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	120.421.077
Останати обврски	41.392.060
Обврски	192.923.845

31 декември 2021 – Финансиски средства	Вложувања и побарувања	Чувани до доспевање	Вложувања за тргување	Вкупно
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	278.595.873	-	278.595.873
Депозити, заеми и останати пласмани	532.509.133	-	-	532.509.133
Финансиски вложувања за тргување	-	-	107.702.766	107.702.766
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.446.008	-	-	18.446.008
Средства од реосигурување	43.450.064	-	-	43.450.064
Побарувања	389.122.805	-	-	389.122.805
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.728.264	-	-	10.728.264
Средства	994.256.274	278.595.873	107.702.766	1.380.554.913

31 декември 2021 – Финансиски обврски по амортизирана набавна вредност	Останати финансиски обврски
Обврски од непосредни работи на осигурување	35.529.974
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	170.434.362
Останати обврски	42.773.317
Обврски	248.737.653

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања. Друштвото е изложено на ризик од каматни стапки првенствено од депозитите во банки кои се со променлива каматна стапка. Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно чувствителни на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

Каматен ризик за годината завршена на 31 декември 2022 година

Во денари	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматосни
Средства	1.222.835.797	137.690.380	-	-	307.439.280	394.000.000	60.071.018	323.635.119
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	251.510.298	-	-	-	141.439.280	50.000.000	60.071.018	-
Депозити, заеми и останати пласмани	519.316.079	-	-	-	166.000.000	344.000.000	-	9.316.079
Финансиски вложувања за тргување	66.775.250	66.775.250	-	-	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	13.022.644	13.022.644	-	-	-	-	-	-
Средства од реосигурување	102.623.291	-	-	-	-	-	-	102.623.291
Побарувања од осигуреници и останати побарувања	211.695.749	-	-	-	-	-	-	211.695.749
Парични средства и останати парични еквиваленти	57.892.486	57.892.486	-	-	-	-	-	-
Обврски	(192.923.845)							(192.923.845)
Обврски	(192.923.845)	-	-	-	-	-	-	(192.923.845)
Нето:	1.029.911.952	137.690.380	-	-	307.439.280	394.000.000	60.071.018	130.711.274

Каматен ризик за годината завршена на 31 декември 2021 година

Во денари	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка						Некаматосни
		Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства	1.380.554.913	152.386.171			594.174.854	171.350.000	30.071.018	432.572.869
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	278.595.873	-	-	-	169.174.854	79.350.000	30.071.018	-
Депозити, заеми и останати пласмани	532.509.133	15.509.133	-	-	425.000.000	92.000.000	-	-
Финансиски вложувања за тргување	107.702.766	107.702.766	-	-	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.446.008	18.446.008	-	-	-	-	-	-
Средства од реосигурување	43.450.064	-	-	-	-	-	-	43.450.064
Побарувања	389.122.805	-	-	-	-	-	-	389.122.805
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.728.264	10.728.264	-	-	-	-	-	-
Обврски	(248.737.653)							(248.737.653)
Обврски	(248.737.653)	-	-	-	-	-	-	(248.737.653)
Нето:	1.131.817.260	152.386.171	-	-	594.174.854	171.350.000	30.071.018	183.835.216

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува финансиска загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки. Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на финансиските извештаи, кои се прикажани во следната табела:

Класи на финансиски средства – сметководствена вредност	2022	2021
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	251.510.298	278.595.873
Депозити, заеми и останати пласмани	519.316.079	532.509.133
Финансиски вложувања за тргување	66.775.250	107.702.766
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	13.022.644	18.446.008
Средства од реосигурување	102.623.291	43.450.064
Побарувања	211.695.749	389.122.805
Парични средства и останати парични еквиваленти	57.892.486	10.728.264
Вкупно:	1.222.835.797	1.380.554.913

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање и депозити во банка

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај хартиите од вредност кои се чуваат до доспевање во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи предвид дека Друштвото вложува во државни записи, обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се надоместат.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Реосигурувањето, Друштвото го извршува самостојно и ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста на кредитен ризик од побарувањата по основ на осигурување е контролирана.

Анализата на старосната структура на доспеаните побарувања од купувачите за ненаплатени премии е дадена во Белешка 9.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите на движењата на нивото на девизните курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Друштвото не користи финансиски инструменти за заштита од ризикот бидејќи ваквиот вид на инструменти не се во вообичаена употреба во Република Северна Македонија.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик.

Состојба на 31 декември 2022	МКД	ЕУР	Вкупно
Вкупно средства	1.268.497.077	53.649.910	1.322.146.987
Нематеријални средства	13.010.698	-	13.010.698
Финансиски вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	13.022.644	-	13.022.644
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	251.510.298	-	251.510.298
Финансиски вложувања за тргување	66.775.250	-	66.775.250
Депозити, заеми и останати пласмани	519.316.079	-	519.316.079
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	102.623.291	-	102.623.291
Одложени и тековни даночни средства	2.518.291	-	2.518.291
Побарувања	158.045.839	53.649.910	211.695.749
Парични средства и останати парични еквиваленти	57.892.486	-	57.892.486
Останати средства	31.566.301	-	31.566.301
Активни временски разграничувања	52.215.900	-	52.215.900
Вкупно обврски	974.937.468	177.471.538	1.152.409.006
Бруто технички резерви	946.804.165	-	946.804.165
Останати резерви	9.621.986	-	9.621.986
Одложени и тековни даночни обврски	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	15.452.307	177.471.538	192.923.845
Пасивни временски разграничувања	3.059.010	-	3.059.010
Разлика – неусогласена валутна структура	293.559.609	(123.821.628)	169.737.981

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение) Валутен ризик (продолжение)

Состојба на 31 декември 2021	МКД	ЕУР	Вкупно
Вкупно средства	1.413.144.359	103.782.532	1.516.926.891
Нематеријални средства	11.445.414	-	11.445.414
Финансиски вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	18.446.008	-	18.446.008
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	278.595.873	-	278.595.873
Финансиски вложувања за тргување	107.702.766	-	107.702.766
Депозити, заеми и останати пласмани	532.509.133	-	532.509.133
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	43.450.064	-	43.450.064
Одложени и тековни даночни средства	3.201.893	-	3.201.893
Побарувања	285.340.478	103.782.532	389.123.010
Парични средства и останати парични еквиваленти	10.728.264	-	10.728.264
Останати средства	43.996.138	-	43.996.138
Активни временски разграничувања	77.728.328	-	77.728.328
Вкупно обврски	974.802.790	170.434.362	1.145.237.152
Бруто технички резерви	891.884.709	-	891.884.709
Останати резерви	1.552.692	-	1.552.692
Одложени и тековни даночни обврски	502.286	-	502.286
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	78.303.291	170.434.362	248.737.653
Пасивни временски разграничувања	2.559.812	-	2.559.812
Разлика – неусогласена валутна структура	438.341.569	(66.651.830)	371.689.739

Друштвото при вршење на своите активности е изложено на промените во странски валути. Следната табела ја прикажува сензитивноста на Друштвото при зголемувањето на денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР/УСД. Негативен износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР/УСД. При намалување на вредноста на денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР/УСД, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата подолу:

	Добивка или загуба во денари			
	Промени во 2022	Промени во 2021	2022	2021
ЕУР	1%	1%	1.238.216	666.518

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност за подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Ризик на ликвидност (продолжение)

Најголемот ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливи парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Анализа според доспевањето на средствата и обврските

Анализата на средствата и обврските на Друштвото во соодветни групи на доспевање, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена доспеаност е како што следи:

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според доспевањето на средствата и обврските (продолжение)

31 декември 2022 година	До 1 година	1 – 3 години	3 – 5 години	5 – 10 години	10 – 15 години	15 – 20 години	20 и повеќе години	Вкупно
Вкупно средства	892.042.627	344.000.000	13.010.698	-	-	66.071.018	-	1.309.124.343
Нематеријални средства	-	-	13.010.698	-	-	-	-	13.010.698
Вложувања	433.530.609	344.000.000	-	-	-	60.071.018	-	837.601.627
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	102.623.291	-	-	-	-	-	-	102.623.291
Одложени и тековни даночни средства	2.518.291	-	-	-	-	-	-	2.518.291
Побарувања	211.695.749	-	-	-	-	-	-	211.695.749
Останати средства	89.458.787	-	-	-	-	-	-	89.458.787
Активни временски разграничувања	52.215.900	-	-	-	-	-	-	52.215.900
Вкупно обврски	1.152.409.006	-	-	-	-	-	-	1.152.409.006
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	946.804.165	-	-	-	-	-	-	946.804.165
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	9.621.986	-	-	-	-	-	-	9.621.986
Одложени и тековни даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	192.923.845	-	-	-	-	-	-	192.923.845
Пасивни временски разграничувања	3.059.010	-	-	-	-	-	-	3.059.010
Разлика – неусогласена рочна структура	260.366.379	-	-	-	-	-	-	156.715.337

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Анализа според доспевањето на средствата и обврските (продолжение)

31 декември 2021 година	До 1 година	1 – 3 години	3 – 5 години	5 – 10 години	10 – 15 години	15 – 20 години	20 и повеќе години	Вкупно
Вкупно средства	1.308.019.973	147.215.869	30.270.988	1.348.838	-	30.071.018	-	1.516.926.686
Нематеријални средства	-	-	11.445.414	-	-	-	-	11.445.414
Вложувања	795.182.762	112.000.000	-	-	-	30.071.018	-	937.253.780
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	30.186.485	8.093.032	3.821.709	1.348.838	-	-	-	43.450.064
Одложени и тековни даночни средства	3.201.893	-	-	-	-	-	-	3.201.893
Побарувања	389.122.805	-	-	-	-	-	-	389.122.805
Останати средства	12.597.700	27.122.837	15.003.865	-	-	-	-	54.724.402
Активни временски разграничувања	77.728.328	-	-	-	-	-	-	77.728.328
Вкупно обврски	906.492.637	145.676.450	68.791.657	24.279.408	-	-	-	1.145.240.152
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	653.137.194	145.676.450	68.791.657	24.279.408	-	-	-	891.884.709
Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни обврски	1.555.692	-	-	-	-	-	-	1.555.692
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	502.286	-	-	-	-	-	-	502.286
Пасивни временски разграничувања	248.737.653	-	-	-	-	-	-	248.737.653
Разлика – неусогласена рочна структура	2.559.812	-	-	-	-	-	-	2.559.812
	401.527.336	1.539.419	(38.520.669)	(22.930.570)	-	30.071.018	-	371.686.534

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Управување со капиталот

Агенцијата за супервизија на осигурувањето е главен регулатор кој ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина.

Капитал на Друштвото

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат предвид следните ставки:

- Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции.
- Резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување.
- Пренесена нераспределена добивка.
- Нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни:

- Сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување.
- Долгорочни нематеријални средства.
- Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Друштвото не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото за осигурување ќе се земат предвид следниве ставки:

- Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- Субординирани должнички инструменти;
- Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

При пресметка на капиталот на Друштвото, дополнителниот капитал се зема во износ не повеќе од **50% од основниот капитал**.

При пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување, износот на основниот и дополнителниот капитал ќе се намали за следниве ставки:

- Вложувања на Друштвото за осигурување во акции или субординирани должнички инструменти издадени од друго друштво за осигурување или друга финансиска институција кај кои Друштвото има удел од повеќе од 10%, како и други вложувања во тие субјекти, кои се вклучени во пресметката на капиталот на тие субјекти.
- Вложувања на Друштвото во акции или субординирани должнички инструменти, издадени од друштва за осигурување или финансиски институции освен оние наведени погоре, кои се во износ поголем од 10% од капиталот на друштвото за осигурување пресметан пред одбивање на ставките наведени погоре.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Гарантен фонд

Според барањата на Законот за супервизија на осигурувањето друштвото за осигурување треба да има капитал од 3.000.000 евра доколку врши работи на осигурување во оние класи на осигурување во групата на неживотно осигурување за кои има добиено дозвола

Во текот на 2022 година Друштвото оствари загуба од работењето во износ од 201.948.759 денари, додека вкупниот капитал на Друштвото изнесува 156.727.284 денари (31 декември 2021 година: 360.241.326 денари). Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2022 година Друштвото има недостаток на капитал во однос на Гарантниот фонд во износ од 27.752.316 денари (31 декември 2021 година Друштвото има вишок на капитал во однос на Гарантниот фонд во износ од 175.360.326 денари) за што веќе на ден 03.02.2023 склучи договор за субординиран долг со акционерот Халк Банка во износ од 246.779.200 денари, а со цел средствата да ги искористи за зголемување на дополнителниот капитал согласно измените и дополнувањето Правилникот за видовите и описот на Ставки кои ќе се земат предвид при пресметката на капиталот сл весник бр 96 од 09.04.2020 година.

Друштвото за осигурување работи на начин кој што овозможува во секое време да ги намира пристигнатите долгови (ликвидно), како и редовно да ги покрива сите свои обврски, кои што произлегуваат од оштетни побарувања.

Потребна маргина на солвентност

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност кое се пресметува со примена на методот – стапка на премија или методот – стапка на штети, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат. Маргината на солвентност за годината што завршува на 31 декември 2021 изнесува 111.927.406 денари (31 декември 2021: 131.960.332 денари) и е прикажана во табелата подолу:

		2022	2021
Бруто полисирана премија	1	639.727.968	991.893.337
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	110.687.760	110.928.600
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	3.967.355	60.099.734
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4		
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5		
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	114.655.115	171.028.334
Бруто исплатени штети	7	388.746.538	511.927.786
Нето исплатени штети	8	331.614.572	394.986.103
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50, доколку е помал)	9	0,85	0,77157
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]= [6]*[9])	10	97.804.876	131.960.332
Референтен период (во години)	11	3	3
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	1.150.967.358	1.071.501.994
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	598.359.682	464.610.131
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	277.211.350	258.690.569
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	490.705.230	425.807.185
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0,26	16	111.917.624	110.709.868
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0,23	17		
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18		
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19		
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	125.775.775	110.709.868
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]= [20]*[9])	21	107.291.193	85.420.413
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10],[21]))	22	111.927.406	131.960.332

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Капитал на Друштвото

Политика на Раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото за да ги одржи довербата на инвеститорите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Врз основа на резултатите добиени заклучно со 31 декември 2022 година, Друштвото прикажува вишок на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ 44.799.878 денари, при што се констатира дека Друштвото работи во согласност со членот 75 од Законот за супервизија за осигурување.

Раководството на Друштвото го следи повратот на капиталот, што Друштвото го дефинира како добивка од редовно работење. Друштвото исто така го има предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и повисоката задолженост и предностите и сигурноста обезбедени со цврста позиција на капиталот.

Со состојба 31.12.2022 друштвото прикажа недостаток на капитал во однос на Гарантен фонд во износ од 27.752.316 денари, за што веќе на ден 03.02.2023 склучи договор за субординиран долг со акционерот Халк Банка во износ од 246.779.200 денари, а со цел средствата да ги искористи за зголемување на дополнителниот капитал согласно измените и дополнувањето Правилникот за видовите и описот на Ставки кои ќе се земат предвид при пресметката на капиталот сл весник бр 96 од 09.04.2020 година.

Друштвото не е изложено на надворешни влијанија за промени на капиталот. Во текот на годината немаше материјални промени во пристапот на Друштвото за управување со капиталот.

	Ознака	2022	2021
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8)	I	156.727.284	360.241.326
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	953.546.883	953.546.883
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	-	-
Пренесена нераспределена добивка	I4	-	-
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	13.010.698	11.445.414
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	783.808.901	581.860.143
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	-	-
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-	-
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	156.727.284	360.241.326
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II - IV	V	156.727.284	360.241.326
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	111.927.406	131.960.332
Капитал	VI3	156.727.284	360.241.326
Гарантен фонд*	VI4	184.479.600	184.881.000
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 -VI4)	VI5	(27.752.316)	175.360.326
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	44.799.878	228.280.994

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието од промената на одредени клучни варијабли врз загубата за годината и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, загубата за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2022 и 2021 година се презентирани подолу:

2022	Загуба за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	(201.948.553)	169.738.187	111.927.406	51%	
Принос од вложувања +2%	(201.771.324)	169.915.416	111.927.406	51%	0%
Принос од вложувања -2%	(226.875.052)	144.811.688	111.927.406	29%	-22%
5% зголемување на настанати штети	(231.117.339)	144.811.688	111.927.406	29%	-22%
5% намалување на настанати штети	(177.022.054)	194.664.686	111.927.406	73%	22%
2% зголемување на административни трошоци и провизија	(204.752.635)	166.934.105	111.927.406	49%	-2%
2% намалување на административни трошоци и провизија	(199.144.471)	172.542.269	111.927.406	54%	3%

2021	Загуба за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	(256.769.820)	371.686.740	131.960.332	282%	
Принос од вложувања +2%	(256.667.471)	371.789.089	131.960.332	282%	0%
Принос од вложувања -2%	(256.872.169)	371.584.391	131.960.332	282%	0%
5% зголемување на настанати штети	(282.422.301)	346.034.259	131.960.332	262%	-19%
5% намалување на настанати штети	(231.117.339)	397.339.221	131.960.332	301%	19%
2% зголемување на административни трошоци и провизија	(261.683.908)	366.772.652	131.960.332	278%	-4%
2% намалување на административни трошоци и провизија	(251.855.732)	376.600.828	131.960.332	285%	4%

Претпоставка при анализата е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла.

5. Објективна вредност

5.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Прифатената сметководствена рамка бара финансиските средства и обврски да се групираат во три нивоа според значајноста на влезните податоци користени при мерењето на нивната објективна вредност.

Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;

Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и

Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи:

2022 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања за тргување	-	66.775.250	-	66.775.250
2021 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања за тргување	-	107.702.766	-	107.702.766

5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Сметководствена вредност		Објективна вредност	
	2022	2021	2022	2021
Средства				
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	251.510.298	278.595.873	251.510.298	278.595.873
Депозити, заеми и останати пласмани	519.316.079	532.509.133	519.316.079	532.509.133
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	13.022.644	18.446.008	13.022.644	18.446.008
Средства од реосигурување	102.623.291	43.450.064	102.623.291	43.450.064
Побарувања	211.695.749	389.122.805	211.695.749	389.122.805
Парични средства и останати парични еквиваленти	57.892.486	10.728.264	57.892.486	10.728.264
Вкупни средства	1.156.060.547	1.272.852.147	1.156.060.547	1.272.852.147
Обврски				
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување и останати обврски	192.923.845	248.737.653	192.923.845	248.737.653
Обврски по основ на финансиски вложувања	-	-	-	-
Вкупно обврски	192.923.845	248.737.653	192.923.845	248.737.653

5. Објективна вредност (продолжение)

5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност (продолжение)

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Објективната вредност на вложувањата во финансиските средства кои се чуваат до доспевање е нивната сметководствена вредност со оглед на тоа што нивната сметководствена вредност е утврдена врз основа на дисконтираните парични текови.

Депозити, заеми и останати пласмани

Сметководствената вредност на депозити, заеми и останати пласмани соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат депозити со краток рок на достасување.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на достасување.

Побарувања

Побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

6. Нематеријални средства

	Софтвер и програми за работа
Набавна вредност	
На 1 јануари 2021 година	15.904.400
Набавки во текот на годината	4.899.158
На 31 декември 2021 година	20.803.558
Набавки во текот на годината	4.923.098
На 31 декември 2022 година	25.726.656
Акумулирана амортизација	
На 1 јануари 2021 година	6.771.845
Амортизација за годината	2.586.299
На 31 декември 2021 година	9.358.144
Амортизација за годината	3.357.814
На 31 декември 2022 година	12.715.958
Нето евидентирана вредност	
На 1 јануари 2021	9.132.555
На 31 декември 2021	11.445.414
На 31 декември 2022	13.010.698

7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети

На 31 декември 2022 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од 13.022.644 денари (2021: 18.446.008 денари) се однесуваат на основачки удел во Националното Биро за Осигурување за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Северна Македонија.

Националното Биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании.

Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебна сметка во банка.

Националното Биро за Осигурување е обврзано да не ги вложува овие средства и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

8. Останати финансиски вложувања

	2022	2021
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	251.510.298	278.595.873
Финансиски вложувања за тргување	66.775.250	107.702.766
Депозити, заеми и останати пласмани	519.316.079	532.509.133
Вкупно	837.601.627	918.807.772

8.1 Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	2022	2021
Должнички хартии од вредност со рок на достасување од една година-државни записи	141.439.280	169.174.855
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година-државни обврзници	110.071.018	109.421.018
	251.510.298	278.595.873
Котирани	58.510.298	109.421.018
Некотирани	193.000.000	169.174.855
Вкупно	251.510.298	278.595.873

Вложувањата кои се чуваат до достасување претставуваат државни записи издадени од Министерство за финансии на Република Северна Македонија, кои доспеваат во период до една година и носат камата од 0,7%-2,6% на годишно ниво (2021: 0,4%-0,7% на годишно ниво) и државни обврзници кои доспеваат од две до петнаесет години и носат камата од 0,7%-5,4% на годишно ниво (2021: 0,8%-2,5%).

8. Останати финансиски вложувања (продолжение)

8.2 Финансиски вложувања за тргување	2022	2021
Удели во инвестициски фондови	66.775.250	107.702.766
Вкупно	66.775.250	107.702.766

8.3 Депозити, заеми и останати пласмани	2022	2021
Орочени депозити во домашни банки кои доспеваат до 1 година	166.000.000	425.000.000
во денари – каматна стапка 0.3% - 2% (2020: 0.3% - 1.25%)	166.000.000	425.000.000
во странска валута	-	-
Орочени депозити во домашни банки кои доспеваат над 1 година	344.000.000	92.000.000
во денари – каматна стапка 1% - 3,5% (2020: 1.8%)	344.000.000	92.000.000
во странска валута	-	-
Вкупно	510.000.000	517.000.000
8.4 Останати пласмани	9.316.079	15.509.133
Вкупно	519.316.079	532.509.133

Во позицијата Останати пласмани се вклучени наменски депозити кои претставуваат обезбедување на побарувањата за дадени банкарски гаранции од Халк Банка АД Скопје.

9. Побарувања

	2022	2021
9.1 Побарувања од непосредни работи на осигурување		
Побарувања осигуреници	163.569.972	209.235.911
Намалено за: Исправка на вредноста на побарувања од осигуреници	(81.363.850)	(81.586.144)
Побарувања од осигуреници	82.206.122	127.649.767
Побарувања од застапници и посредници	43.183.658	152.033.540
Намалено за: Исправка на вредноста на побарувања од застапници и посредници	(21.898.002)	(33.741.691)
Побарувања од застапници и посредници	21.285.656	118.291.849
Вкупно побарувања од непосредни работи на осигурување	103.491.778	245.941.616
9.2 Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	53.649.910	103.782.532
9.3 Останати побарувања		
Останати побарувања од непосредни работи		
- побарувања по основ на регрес	35.305.666	36.362.317
- побарувања по основ на провизија од реосигурување	27.776.127	33.194.555
- побарувања по основ на дадени аванси за штети	4.322.390	4.357.951
- останати побарувања	9.475.262	3.715.094
Намалено за: Исправка на вредноста на останати побарувања од непосредни работи	(41.186.569)	(42.378.853)
Вкупно останати побарувања од непосредни работи на осигурување	35.692.876	35.251.064
Побарувања по основ на камати од Национално биро за осигурување	220.226	289.687
Побарувања по основ на камати од останати финансиски вложувања	2.722.838	1.060.151
Вкупно побарувања по основ на финансиски вложувања	2.943.064	1.349.838
Побарувања од вработени	77.588	77.367
Побарувања од купувачи	49.200	49.200
Останати побарувања	15.791.333	2.671.393
Останати побарувања	15.918.121	2.797.960
Вкупно останати побарувања	54.554.061	39.398.862
Вкупно побарувања	211.695.749	389.123.010

Во позицијата Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување се вклучени побарувања од друштва за реосигурување по основ на учество во надомест на штети од реосигурување.

Анализата на старосната структура на побарувањата од непосредни работи на осигурување со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година е како што следи (во денари):

Рочност	2022			2021		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена	23.158.780	-	23.158.780	77.783.252	-	77.783.252
31-60 дена	11.331.014	(1.133.101)	10.197.913	21.038.378	(2.103.838)	18.934.540
61-120 дена	15.437.573	(4.785.648)	10.651.925	43.695.226	(13.629.222)	30.336.004
121-270 дена	26.844.132	(13.690.507)	13.153.625	39.130.960	(19.956.787)	19.174.173
271-365 дена	10.552.857	(7.492.527)	3.060.330	17.025.791	(12.088.311)	4.937.480
Над 365 дена	76.160.069	(76.160.069)	-	67.549.677	(67.549.677)	-
Доспеани побарувања	163.484.425	(103.261.852)	60.222.573	266.223.284	(115.327.835)	151.165.449
Недоспеани побарувања	43.269.205	-	43.269.205	95.045.961	-	95.045.961
Вкупно:	206.753.630	(103.261.852)	103.491.778	361.269.245	(115.327.835)	245.941.410

9. Побарувања (продолжение)

Анализата на старосната структура на побарувањата по основ на регреси со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година е како што следи (во денари):

Година	2022			2021		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена	-	-	-	-	-	-
31-60 дена	-	-	-	-	-	-
61-120 дена	-	-	-	610	(189)	421
121-270 дена	-	-	-	-	-	-
271-365 дена	-	-	-	-	-	-
Над 365 дена	35.305.666	(35.305.666)	-	36.362.317	(36.362.317)	36.362.317
Доспеани побарувања	35.305.666	(35.305.666)	-	36.362.317	(36.362.317)	36.362.317
Недоспеани побарувања	-	-	-	-	-	-
Вкупно:	35.305.666	(35.305.666)	-	36.362.317	(36.362.317)	36.362.317

Анализата на старосната структура на останатите побарувањата со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година е како што следи (во денари):

Година	2022			2021		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена	3.804.822	-	-	-	-	-
31-60 дена	-	-	-	-	-	-
61-120 дена	-	-	-	-	-	-
121-270 дена	-	-	-	-	-	-
271-365 дена	526	(374)	152	-	-	-
Над 365 дена	5.880.530	(5.880.530)	-	6.016.536	(6.016.536)	-
Доспеани побарувања	9.686.030	(5.880.904)	3.805.126	6.016.536	(6.016.536)	-
Недоспеани побарувања	-	-	-	-	-	-
Вкупно:	9.686.182	(5.880.904)	3.805.278	6.016.536	(6.016.536)	-

Резервирање поради обезвреднување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања од непосредни работи на осигурување во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

Категорија	2022	2021
На 1 јануари 2022	115.327.835	77.280.283
Дополнителна исправка за годината	52.798.135	54.206.528
(Ослободување на исправка за годината	(64.864.118)	(5.138.476)
Отпис на побарувања по договори за осигурување	-	(11.020.500)
На 31 декември 2022	103.261.852	115.327.835

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на останати побарувања од непосредни работи на осигурување во текот на 2022 и 2021 година е како што следи:

Категорија	2022	2021
На 1 јануари 2021	42.378.853	43.218.849
Дополнителна исправка за годината на останати побарувањата од непосредни работи на осигурување (Белешка 26)	221.488	99.105
(Ослобидување) за годината на останати побарувања од непосредни работи на осигурување (Белешка 26)	(1.413.772)	(927.101)
На 31 декември 2021	41.186.569	42.378.853

10. Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)

Во долунаведениот преглед, групно се прикажува вредноста на опремата, ситниот инвентар (со век на употреба подолг од 12 месеци), останатите материјални средства кои служат за вршење на дејноста на Друштвото, како и исправката на нивната вредност (обезвреднување и амортизација).

Набавна вредност	Мебел и економски инвентар	Компјутерска и телекомуникациска опрема	Опрема за транспорт	Други средства за работа	Вложувања во туѓ имот	Вкупно
На 1 јануари 2021 година	36.005.185	17.207.348	13.146.767	8.399.624	11.231.737	85.990.661
Набавки во текот на годината	2.220.243	1.641.906	1.481.307	411.085	31.118	5.785.659
Расходувања и отуѓувања	(1.149.015)	(756.029)	(2.401.580)	-	-	(4.306.624)
На 31 декември 2021 година	37.076.413	18.093.225	12.226.494	8.810.709	11.262.855	87.469.696
Набавки во текот на годината	278.508	608.085	-	97.350	-	983.943
Расходувања и отуѓувања	-	-	-	-	-	-
На 31 декември 2022 година	37.354.921	18.701.310	12.226.494	8.908.059	11.262.855	88.453.639
Акумулирана амортизација						
На 1 јануари 2021 година	18.003.989	11.393.169	4.264.214	1.547.269	496.150	35.704.791
Депрецијација за годината	5.108.399	2.218.796	2.902.320	1.448.780	1.269.858	12.948.156
Расходувања и отуѓувања	(1.149.015)	(756.029)	(2.401.580)	-	-	(4.306.624)
На 31 декември 2021 година	21.963.373	12.855.936	4.764.954	2.995.996	1.766.008	44.346.267
Депрецијација за годината	5.249.756	2.353.198	3.056.568	1.635.435	1.126.284	13.421.241
Расходувања и отуѓувања	-	-	-	-	-	-
На 31 декември 2022 година	27.213.129	15.209.134	7.821.522	4.631.378	2.892.290	57.767.455
Нето сметководствена вредност						
На 1 јануари 2021	18.001.196	5.814.179	8.882.553	6.852.355	10.735.587	50.285.870
На 31 декември 2021	15.113.040	5.237.289	7.461.540	5.814.713	9.496.847	43.123.429
На 31 декември 2022	10.141.792	3.492.174	4.404.972	4.276.683	8.370.563	30.686.184

Залог врз опрема

На 31 декември 2022 и 2021 година Друштвото нема дадена под залог опрема и истата во целост се користи за вршење на дејноста на Друштвото.

11. Парични средства и останати парични еквиваленти

	2022	2021
Парични средства во банка		
Во денари	57.837.512	9.859.741
Во странска валута	-	-
Парични средства во благајна	54.974	868.524
Парични средства и останати парични еквиваленти	57.892.486	10.728.265

12. Одложени трошоци на стекнување

Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, одложените трошоци за стекнување по класи на осигурување (состојба) се како што следи:

Класи на осигурување	2022	2021	Промена
01 - незгода	1.592.003	2.105.508	(513.505)
02 - приватно здравствено осигурување	1.222.468	4.255.838	(3.033.370)
03 - каско	6.526.104	9.107.924	(2.581.820)
07 - карго	293.197	1.488.881	(1.195.684)
89 и 16 - имот	3.319.807	3.462.730	(142.923)
10 - автоодговорност	38.074.515	56.791.433	(18.716.918)
13 - одговорност	737.885	255.389	482.496
14 и 17 - кредити, гаранции и правна помош	172.097	1.470	170.627
18 - туристичка помош	277.824	259.155	18.669
Вкупно одложени трошоци на стекнување	52.215.900	77.728.328	(25.512.428)

Промените во текот на годината на одложените трошоци за стекнување се прикажани во трошоците за стекнување (Белешка 23).

13. Капитал и резерви

На 31 декември 2022 година акционерскиот капитал се состои од 1.550.000 обични акции, целосно платени, со номинална вредност од 10 евра по акција (2021: 1.550.000 обични акции). Во текот на 2021 година акционерскиот капитал на Друштвото беше два пати зголемен преку нова емисија на хартии од вредност, односно 200.000 акции во мај и дополнителни 300.000 акции со номинална вредност од 10 евра по акција во месец октомври. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција.

Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Според евиденцијата од Централен депозитар на хартии од вредност – акционерска книга, како и согласно финансиската трансакција за влез на единствен стратешки капитал, правниот субјект е во целосна сопственост на Халк банка а. д. Скопје (100%).

Законски и статутарни резерви

Според законската регулатива Друштвото пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерва за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка. Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021, Друштвото нема евидентирано резерва за сигурност.

Во текот на 2022 и 2021, Друштвото нема исплатено дивиденда.

14. Бруто технички резерви

	2022			2021		
	Бруто	Рео	Нето	Бруто	Рео	Нето
Преносна премија	331.313.045	(5.305.961)	326.007.084	426.189.025	(13.742.828)	412.446.197
Бруто резерви за преносни премии	331.313.045	(5.305.961)	326.007.084	426.189.025	(13.742.828)	412.446.197
Пријавени штети	344.541.683	(78.969.236)	265.572.447	234.014.339	(19.428.909)	214.585.430
Настанати но непријавени штети	241.627.909	(18.348.094)	223.279.815	207.061.270	(10.278.327)	196.782.943
Резерви за индиректни трошоци	12.175.272	-	12.175.272	10.581.168	-	10.581.168
Резерви за директни трошоци	16.104.796	-	16.104.796	12.953.354	-	12.953.354
Бруто резерви за штети	614.449.660	(97.317.330)	517.132.330	464.610.131	(29.707.236)	434.902.895
Бруто резерви за бонуси и полуси	1.041.460	-	1.041.460	1.085.553	-	1.085.553
Состојба на 31 декември	946.804.165	(102.623.291)	844.180.874	891.884.709	(43.450.064)	848.434.645

Резерви за преносна премија

Со состојба на 31 декември 2022 година:

Класа на осигурување	Преносна премија	Резерва за неистечени ризици	Вкупно преносна премија	Преносна премија предадена во реосигурување	Нето преносна премија
Незгода	25.024.820	2.561.377	27.586.197	(9.639)	27.576.558
Приватно здравствено осигурување	12.967.510	5.006.721	17.974.231	-	17.974.231
Каско	47.848.509	9.507.036	57.355.545	(741.668)	56.613.877
Карго	1.272.782	-	1.272.782	(1.059.629)	213.153
Имот од пожар	34.504.534	5.478.134	39.982.668	(949.073)	39.033.595
Имот други	135.776.908	740.517	136.517.425	-	136.517.425
Автоодговорност	36.843.660	200.945	37.044.605	-	37.044.605
Зелен картон	214.123	-	214.123	-	214.123
Гранично	4.845.784	-	4.845.784	-	4.845.784
ЦМР	472.678	-	472.678	(368.281)	104.397
Одговорност од дејност	5.835.633	-	5.835.633	(2.177.671)	3.657.962
Гаранции и Фин.загуби	75.478	-	75.478	-	75.478
Патничко осигурување	2.135.896	-	2.135.896	-	2.135.897
Вкупно:	307.818.315	23.494.730	331.313.045	(5.305.961)	326.007.084

Бруто технички резерви (продолжение)

Со состојба на 31 декември 2021 година:

Класа на осигурување	Преносна премија	Резерва за неистечени ризици	Вкупно преносна премија	Преносна премија предадена во реосигурување	Нето преносна премија
Незгода	40.489.911	1.512.178	42.002.089	(7.098)	41.994.991
Приватно здравствено осигурување	27.025.684	9.413.782	36.439.466	-	36.439.466
Каско	45.693.862	9.516.508	55.210.370	(548.518)	54.661.852
Карго	1.194.292	-	1.194.292	(955.960)	238.332
Имот од пожар	39.969.864	-	39.969.864	(4.113.099)	35.856.765
Имот други	1.984.571	-	1.984.571	(992.286)	992.285
Автоодговорност	183.606.468	6.208.027	189.814.495	-	189.814.495
Зелен картон	40.219.565	1.359.888	41.579.453	-	41.579.453
Гранично	243.645	-	243.645	-	243.645
ЦМР	5.449.496	-	5.449.496	-	5.449.496
Одговорност од дејност	10.707.801	-	10.707.801	(7.125.867)	3.581.934
Гаранции и Фин.загуби	37.656	-	37.656	-	37.656
Патничко осигурување	1.555.827	-	1.555.827	-	1.555.827
Вкупно:	398.178.642	28.010.383	426.189.025	(13.742.828)	412.446.197

Резерви за штети

Година	2022			2021		
	Бруто	Рео	Нето	Бруто	Рео	Нето
Состојба на 1 јануари	464.610.131	(29.707.236)	434.902.895	277.211.350	(3.429.647)	273.781.703
Настанати и пријавени штети	110.527.343	(59.540.327)	50.987.016	174.112.487	(20.452.204)	153.660.283
Настанати, но непријавени штети	34.566.639	(8.069.767)	26.496.872	10.421.629	(5.825.385)	4.596.244
Резерви за индиректни трошоци	1.594.104	-	1.594.104	1.352.793	-	1.352.793
Резерви за директни трошоци	3.151.443	-	3.151.443	1.511.872	-	1.511.872
Состојба на 31 декември	614.449.660	(97.317.330)	517.132.330	464.610.131	(29.707.236)	434.902.895

Бруто технички резерви (продолжение)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2022 година:

	Незгода	Каско	Стока во транспорт	Имот	Имот - други	ЗАО	ЗК	Гранично	ЦМР	Одговорно ст од дејност	Патничко осигурување	Други класи и ДТ или ИТ	Вкупно:
Бруто резерви за преносни премии	27.586.197	57.355.545	1.272.782	39.982.668	-	136.517.425	37.044.994	214.123	4.845.784	6.308.310	2.135.897	18.049.320	331.313.045
Дел за реосигурување на бруто резерви за преносни премии	(9.639)	(741.668)	(1.059.629)	(949.073)	-	-	-	-	-	(586.048)	-	(1.959.904)	(5.305.961)
Нето преносна Премија	27.576.558	56.613.877	213.153	39.033.595	-	136.517.425	37.044.994	214.123	4.845.784	5.722.262	2.135.897	16.089.416	326.007.084
Бруто резерви за штети - РБНС	20.714.948	27.954.894	77.900	68.727.339	2.984.767	189.260.456	48.047.342	16.816	5.959.095	630.000	829.982	7.618.212	372.821.751
Бруто резерви за штети - ИБНР	24.648.227	10.106.219	200.000	21.731.212	-	131.998.205	36.685.935	250.000	600.000	3.500.000	1.700.000	10.208.111	241.627.909
Дел за реосигурување на бруто резерви за штети	-	(13.959.041)	(160.000)	(73.890.108)	(1.701.329)	-	-	-	(4.776.851)	(2.830.000)	-	-	(97.317.329)
Нето резерви за штети	45.363.175	24.102.072	117.900	16.568.443	1.283.438	321.258.661	84.733.277	266.816	1.782.244	1.300.000	2.529.982	17.826.323	517.132.331
Резултат	72.939.733	80.715.949	331.053	55.602.038	1.283.438	457.776.086	121.778.271	480.939	6.628.028	7.022.262	4.665.879	33.915.739	843.139.415

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2021 година:

Опис	Незгода	Каско	Стока во транспорт	Имот	Имот - други	ЗАО	ЗК	Гранично	ЦМР	Одговорно ст од дејност	Патничко осигурување	Други класи и ДТ или ИТ	Вкупно:
Бруто резерви за преносни премии	4.172.389	18.145.178	326.025	(7.305.427)	(32.122.596)	11.005.481	13.181.503	(150.070)	406.957	1.927.413	768.550	20.371.043	30.726.446
Дел за реосигурување на бруто резерви за преносни премии	(7.098)	(507.742)	(87.693)	3.513.188	14.356.435	-	-	-	-	(5.180.722)	-	-	12.086.368
Нето преносна премија	4.165.291	17.637.436	238.332	(3.792.239)	(17.766.161)	11.005.481	13.181.503	(150.070)	406.957	(3.253.309)	768.550	20.371.043	42.812.814
Бруто резерви за штети - РБНС	1.689.684	9.306.547	-	(3.454.750)	(9.468.077)	43.305.007	9.789.175	30.000	703.286	573.822	(152.434)	3.472.486	55.794.746
Бруто резерви за штети - ИБНР	19.724.902	3.280.869	-	6.739.901	(1.551.054)	30.352.144	13.285.814	72.605	361.858	1.176.466	164.575	5.719.135	79.327.215
Дел за реосигурување на бруто резерви за штети	-	(1.167.441)	31.859	(87.986)	(23.853)	-	-	-	(180.928)	(588.233)	-	-	(2.016.582)
Нето резерви за штети	21.414.586	11.419.975	31.859	3.197.165	(11.042.984)	73.657.151	23.074.989	102.605	884.216	1.162.055	12.141	9.191.621	133.105.379
Резултат	25.579.877	29.057.411	270.191	(595.074)	(28.809.145)	84.662.632	36.256.492	(47.465)	1.291.173	(2.091.254)	780.691	29.562.664	175.918.193

15. Останати резерви

	2022	2021
Трошоци за резевирања за отпремнина, јубилејни награди и неискористени денови од одмор	8.066.294	-
Останати резерви- судски спорови	1.555.692	1.555.692
Вкупно останати резерви	9.621.986	1.555.692

16. Обврски

	2022	2021
Обврски спрема осигуреници	31.110.708	35.529.974
1. Обврски спрема осигуреници	31.110.708	35.529.974
Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	120.421.077	170.434.362
2. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	120.421.077	170.434.362
Обврски за провизија по основ на работи на застапување и посредување во осигурувањето	936.512	20.496.062
Обврски по основ на противпожарен придонес	5.840.039	864.295
Обврски по основ придонес - фонд за здравство	6.420.180	2.706.580
Обврски по основ на придонес безбедност на сообраќајот	4.003.846	1.935.957
Обврски спрема Гарантен фонд по основ на непознати и неосигурени возила	-	1.207.272
Останати обврски спрема НБО	180.932	263.222
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	17.381.509	27.473.388
Обврски спрема добавувачи	5.524.541	10.031.078
Обврски спрема органи за управување	731.850	880.509
Останати краткорочни обврски	17.754.160	4.388.342
4 Останати обврски	24.010.551	15.299.929
Обврски	192.923.845	248.737.653

17. Заработена премија (нето приходи од премија)

Анализа на заработени премии со состојба на 31 декември 2022 година

Опис	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите	Промена во бруто резерви за преносна премија – дел за реосигурување	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	51.156.951	(16.514.290)	549.594	-	67.121.647
Здравствено осигурување	52.948.094	(18.465.235)	-	-	71.413.329
Каско	93.603.956	2.145.174	36.907.355	193.150	54.744.577
Задолжителни осигурувања од моторни возила	370.470.041	(56.328.932)	20.926.703	(3.164.026)	402.708.244
Осигурување на стока во превоз	3.850.514	78.490	2.813.213	-	958.811
Осигурување на имот од пожар	43.467.482	-	-	(992.286)	42.475.196
Други осигурувања на имот	46.027.027	(1.971.767)	57.114.465	-	(9.115.671)
Патничко осигурување	11.308.552	-	-	-	11.308.552
Општа Одговорност	18.211.346	(4.399.490)	15.544.227	(4.797.429)	2.269.180
Кредити	-	-	-	-	-
Други осигурувања	1.632.099	580.070	53.627	323.724	1.322.126
Вкупно премии	692.676.062	(94.875.980)	133.909.184	(8.436.867)	645.205.991

Заработена премија (нето приходи од премија) (продолжение)

Анализа на заработени премии со состојба на 31 декември 2021 година

Опис	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите	Промена во бруто резерви за преносна премија – дел за реосигурување	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	73.837.347	4.172.389	945.177	7.098	68.726.879
Здравствено осигурување	73.732.645	26.800.882	-	-	46.931.763
Каско на моторни возила	87.532.599	17.515.876	30.540.822	(40.777)	39.435.124
Задолжителни осигурувања од моторни возила	471.845.815	24.443.871	27.403.601	-	419.998.343
Осигурување на стока во превоз	3.670.970	326.025	3.422.818	87.693	9.820
Осигурување на имот од пожар	188.383.936	(7.305.427)	42.576.596	(3.513.188)	149.599.579
Други осигурувања на имот	58.551.098	(32.122.596)	83.772.644	(14.356.435)	-7.455.385
Патничко осигурување	8.455.326	768.550	-	-	7.686.776
Општа Одговорност	21.505.090	1.589.777	21.951.029	4.921.198	2.885.482
Кредити	-	(6.352.808)	3.132.530	-	3.220.278
Други осигурувања	4.378.511	889.907	1.904.365	808.043	2.392.282
Вкупно премии	991.893.337	30.726.446	215.649.582	(12.086.368)	733.430.941

18. Приходи од вложувања

	2022	2021
Приходи од камати од ДЗ и ДО	2.945.355	1.151.500
Приходи од камати од орочени депозити во банки	4.488.321	2.121.814
Приходи од камати од Гарантен Фонд	220.226	289.687
Приходи од камати од тековни сметки во банки	214	119
Вкупно приходи од камати	7.654.116	3.563.120
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на вложувањата	1.135.787	1.457.997
Реализирана добивка од продажба на вложувања за тргување	28.505	93.374
Приходи од курсни разлики	43.045	2.939
Приходи од вложувања	8.861.453	5.117.430

19. Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување и приходи по основ на провизии од реосигурување

	2022	2021
Приходи од реализирани регресни побарувања	3.020.113	4.679.095
Останати осигурително технички приходи	2.481.017	953.009
Вкупно останати осигурителни технички приходи, намалени за реосигурување	5.501.130	5.632.104
Приходи по основ на провизија од реосигурување и учество во добивка	26.262.062	37.766.533
Останати осигурително технички приходи	31.763.192	43.398.637

20. Останати приходи

	2022	2021
Приходи од расходување и продажба на основни и материјални средства	-	550.230
Приходи по основ на задршки од плата	27.980	14.938
Приходи од добивка по одлука на собрание - Национално биро за осигурување	320.159	256.805
Останати финансиски и други приходи	1.982.163	1.620.308
Останати приходи	2.330.302	2.442.281

21. Настанати штети (нето трошоци за штети)

	Бруто		Реосигурување		Нето	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Бруто исплатени штети	477.498.539	511.927.786	(57.131.966)	(116.941.683)	420.366.573	394.986.103
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети – РБНС	109.167.971	52.344.173	(60.338.369)	2.436.360	48.829.602	54.780.533
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети – ИБНР	35.926.012	78.826.755	(7.271.725)	(4.452.942)	28.654.287	74.373.813
Промени во резервите за индиректни трошоци	1.594.104	2.490.056	-	-	1.594.104	2.490.056
Промени во резервите за директни трошоци	3.151.443	1.460.977	-	-	3.151.443	1.460.977
Приходи од регресни побарувања	(4.066.036)	(15.041.857)	-	-	(4.066.036)	(15.041.857)
Настанати штети (нето трошоци за штети)	623.272.033	632.007.890	(124.742.060)	(118.958.265)	498.529.972	513.049.625

21. Настанати штети (нето трошоци за штети) (продолжение)

Анализа на настанати штети (нето трошоци за штети) со состојба на 31 декември 2022 година

	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети – РБНС	Промени во резервите за штети – ИБНР	Учество на реосигурителите во платените штети	Учество на реосигурителите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	43.193.096	9.774.015	(1.796.792)	-	-	51.170.319
Здравствено	73.606.036	4.966.243	3.340.396	-	-	81.912.675
Каско на моторни возила	49.730.073	9.879.156	1.766.327	(20.869.715)	(4.358.133)	36.147.708
Автоодговорност	193.955.192	25.164.488	16.719.080	-	-	235.838.760
Зелена карта	27.012.400	7.040.118	3.998.195	-	-	38.050.713
Осигурување на стока во превоз	-	-	32.766	-	459.449	492.215
Осигурување на имот од пожар	9.167.938	(1.940.221)	-	-	-	7.227.717
Други осигурувања на имот	51.868.002	49.731.317	11.501.858	(33.279.270)	(48.552.242)	31.269.665
Патничко осигурување	1.730.472	489.178	1.315.675	-	-	3.535.325
Општа одговорност	-	-	512.764	(23.865)	1.306.382	1.795.281
Други осигурувања и трошоци за штети	27.235.330	4.063.677	(1.464.257)	(2.959.116)	(16.465.550)	10.410.084
Вкупно	477.498.539	109.167.971	35.926.012	(57.131.966)	(67.610.094)	497.850.462

Анализа на настанати штети (нето трошоци за штети) со состојба на 31 декември 2021 година

	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети – РБНС	Промени во резервите за штети – ИБНР	Учество на реосигурителите во платените штети	Учество на реосигурителите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	51.094.015	1.689.684	19.724.902	-	-	72.508.601
Здравствено	44.004.483	(1.128.782)	5.782.852	-	-	48.658.553
Каско на моторни возила	41.726.885	9.306.547	3.280.869	16.254.106	1.167.441	36.892.754
Автоодговорност	158.811.381	43.305.007	30.352.144	-	-	232.468.532
Зелена карта	28.707.340	9.789.175	13.285.814	-	-	51.782.329
Осигурување на стока во превоз	4.893	-	-	-	(31.859)	36.752
Осигурување на имот од пожар	15.580.451	(3.454.750)	6.739.901	23.784.065	87.986	(5.006.449)
Други осигурувања на имот	159.568.919	(9.468.077)	(1.551.054)	72.762.650	23.853	75.763.285
Патничко осигурување	1.467.625	(152.434)	164.575	-	-	1.479.766
Општа одговорност	374.170	573.822	1.176.466	191.175	588.233	1.345.050
Гранични полиси	748.510	30.000	72.605	-	-	851.115
Други осигурувања и трошоци за штети	9.839.114	5.304.554	298.141	3.949.687	180.928	11.311.194
Вкупно	511.927.786	55.794.746	79.327.215	116.941.683	2.016.582	528.091.482

22. Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување

	2022	2021
Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	256.090	78.938
Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	9.105.947	10.206.944
Вкупно Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување	9.362.037	10.285.882

23. Трошоци за стекнување

	2022	2021
Трошоци за промотивни цели	76.375.331	99.084.643
Трошоци за вработени во внатрешна продажна мрежа	44.214.975	41.312.269
Провизија	66.866.639	113.356.926
Промена во одложени трошоци за стекнување (белешка 13)	25.512.428	22.245.650
Трошоци за печатење обрасци	1.237.496	2.526.735
Трошоци за стекнување	214.206.869	278.526.223

Провизија

	2022	2021
Осигурително брокерски друштва	55.901.398	105.859.557
Застапници во осигурување	10.568.746	6.827.959
Туристички агенции	396.495	527.314
Останата провизија	-	142.096
Провизија	66.866.639	113.356.926

24. Административни трошоци

	2022	2021
Амортизација и депресијација	16.779.055	15.534.399
Трошоци за вработени	63.416.932	45.330.575
<i>плати администрација</i>	<i>51.144.203</i>	<i>41.879.552</i>
<i>останати трошоци за вработени</i>	<i>3.664.778</i>	<i>3.451.023</i>
<i>трошоци од резервирања за отпремнина, јубилејни награди и неискористени денови од одмор</i>	<i>8.607.951</i>	<i>-</i>
Трошоци за услуги од физички лица	1.305.447	215.031
Закупнина	10.498.290	26.373.135
Трошоци за членови на органи на управување	3.417.551	3.003.246
Телефонски трошоци	4.452.185	4.814.987
Потрошена електрична енергија	5.423.415	2.752.276
Трошоци за гориво	1.849.151	1.401.431
Трошоци за судски такси, извршители и останати услуги	11.780.214	13.928.179
Трошоци за одржување	3.632.963	2.952.157
Трошоци за банкарски услуги	2.165.988	1.933.392
Останато	15.482.907	14.108.661
Административни трошоци	140.204.097	132.347.469

Административни трошоци (продолжение)

Трошоци за вработените

Трошоците за вработените во Друштвото се евидентираат одделно, односно делот од платите за вработените во сектор продажба се дел од трошоците за стекнување, додека платите за вработените во администрацијата и во процена и ликвидација на штети се прикажуваат како административни трошоци (Белешка 23 и 24).

	2022	2021
Нето плати (внатрешна продажна мрежа)	29.530.185	27.611.553
Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата (внатрешна продажна мрежа)	2.304.829	2.126.033
Придонеси од задолжително социјално осигурување (внатрешна продажна мрежа)	12.379.961	11.574.683
Вкупно трошоци за вработени во внатрешна продажна мрежа	44.214.975	41.312.269
Нето плати (администрација и останати вработени)	33.727.284	27.633.956
Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата (администрација и останати вработени)	3.096.687	2.519.379
Придонеси од задолжително социјално осигурување (администрација и останати вработени)	14.320.232	11.726.217
Останати трошоци за вработени	3.664.778	3.451.023
Вкупно тросоци за вработени во администрација и останати вработени	54.808.981	45.330.575
Трошоци за вработените	99.023.956	86.642.844

25. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување

	2022	2021
Трошоци за исплата на штети по основ на неосигурани и непознати моторни возила	13.000.510	17.048.956
Трошоци по основ на противпожарен придонес	7.556.188	9.042.669
Трошоци по основ на придонес за безбедност	2.067.889	5.680.508
Трошоци по основ на придонес за Фонд за здравство	3.716.121	4.761.646
Трошоци за финансирање на супервизорски орган	6.573.839	4.174.388
Останати надомести и придонеси	5.017.508	15.318.866
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	37.932.055	56.027.033

26. Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања

	2022	2021
Дополнителна исправка на вредност на регресни и останати побарувања (белешка 10)	221.488	99.105
Ослободување на загуба поради обезвреднување на останати побарувања (белешка 10)	(1.413.772)	(927.101)
Дополнително утврдени расходи од минати години	20.232	214.086
Платени казни и надоместоци	1.478.493	209.746
Останати трошоци	383.668	432.909
Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања	690.109	28.745

27. Данок на добивка

	2022	2021
Добивка пред оданочување	-	-
Загуба пред оданочување	(201.948.759)	(256.769.820)
Пресметан данок по даночна стапка од 10%	(20.194.875)	(25.676.982)
Непризнаени расходи и помалку искажани приходи за даночни цели	4.248.396	3.092.575
Даночна основа	(197.700.363)	(253.677.245)
Данок на добивка (загуба)	-	-

28. Заработка по акција

Основната заработка по акција е пресметана така што нето добивката за годината која припаѓа на обичните акционери се дели со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

	2022	2021
Заработка/(загуба) која припаѓа на акционерите	(201.948.759)	(256.769.820)
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето добивка/(загуба) која припаѓа на имателите на обични акции	(201.948.759)	(256.769.820)
Пондериран просечен број на обични акции	1.275.753	1.275.753
Основна заработка/(загуба) по акција (денари по акција)	(158,30)	(201,27)

29. Потенцијални и превземени обврски

Судски спорови

Друштвото со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година е вклучено во активни судски спорови како тужена страна кои не се однесуваат на основната дејност, односно не се поврзани со надомест на штети. Сите спорови се покренати од страна на еден тужител, адвокатско друштво кое е поранешен застапник на Друштвото и истите се по еден ист основ. Друштвото очекува дека дел од споровите ќе завршат во негова корист во текот на 2023 година, додека за оние спорови за кои се очекува негативен исход, Друштвото има евидентирано резервација во износ од 1.555.692 денари (2021: 1.555.692 денари)

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според оценките на раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ. Последен пат во Друштвото е извршена даночна контрола во 2010 година.

Согласно измените во законот за данок на добивка во 2019 година и Правилникот за формата и содржината на извештајот за трансферни цени (Службен весник на РСМ бр. 59/2019), Друштвото има обврска да изготви извештај за трансферни цени за 2022 и 2021 година најдоцна до 30 септември 2023 и 2022 година соодветно. Друштвото спроведува редовна проценка на потенцијалните даночни ефекти што се очекува да произлезат од новите барања за трансферни цени. Раководството на Друштвото оценува дека таквите износи што можат да се појават нема да имаат материјален ефект врз финансиските извештаи и пријавените даноци

29. Потенцијални и превземени обврски (продолжение)

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Согласно МСС 19, друштвото има издовено резерви за пензиски планови, јублејни награди и резерви за неискористени денови на одмор со состојба на 31 декември 2022 во вкупен износ од 8.607.951 денари, во 2021 годин друштвото не издвојувало резерви..

30. Усогласеност со законска регулатива

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2022 година капиталот на Друштвото изнесува 156.727.284 денари, односно Друштвото има недостаток на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 27.752.316 денари (31 декември 2021 година: вишок 175 360 326 денари), за што веќе на ден 03.02.2023 склучи договор за субординиран долг со акционерот Халк Банка во износ од 246.779.200 денари, а со цел средствата да ги искористи за зголемување на дополнителниот капитал согласно измените и дополнувањето Правилникот за видовите и описот на Ставки кои ќе се земат предвид при пресметката на капиталот сл весник бр 96 од 09.04.2020 година.

Според истиот образец, Друштвото констатира вишок на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ од 44.799.878 денари. Врз основа на образецот (ВТР) Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви, евидентиран е вишок на средства на Друштвото за покривање на техничките резерви во износ од 8.997.160 денари.

Друштвото континуирано добива финансиска поддршка од единствениот акционер Халк банка а.д. Скопје, односно зголемување на основната главнина со цел да се постигне континуирана и целосна усогласеност на работењето на Друштвото со Законот за супервизија на осигурување.

На датумот на известување, не постојат вложувања на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот, што подразбира дека е во согласност со законскиот лимит како што е пропишан во член 73, став (1), точка 1 од Законот за супервизија на осигурување.

31. Вон-биланска евиденција

Вонбилансна евиденција	2022	2021
Нереализирани регресни побарувања-штети	74.121.431	35.113.790
Останато- нотарски трошоци, извршители.	18.980.173	29.100.229
Вкупно	93.101.604	64.214.019

32. Трансакции со поврзани лица

Друштвото е во целосна сопственост на Халк Банка АД Скопје.
 Состојбата на крајот на годината и трансакциите со поврзаните субјекти во текот на годината биле како што следи:

31 декември 2022 година

Извештај за трансакции со поврзани лица	Халк банка АД	Клучен раководен кадар	Вкупно
Вкупно средства	210.602.959	-	211.416.132
Побарувања од осигуреници по основ на премија за осигурување	4.657.784	-	4.657.784
Останати побарувања	1.629.096	-	1.629.096
Вложувања	204.316.079	-	204.316.079
Вкупно обврски	358.183	813.173	1.171.356
Останати обврски	358.183	813.173	1.171.356
Вкупно приходи	99.397.904	84.972	99.482.876
Приходи по основ на премија за осигурување	99.397.904	84.972	99.482.876
Останати приходи	-	-	-
Вкупно расходи	12.734.735	-	13.859.755
Трошоци за услуги (расходи)	2.405.718	-	2.405.718
Трошоци за провизија	10.329.017	-	10.329.017
Трошоци за кирија	-	-	-
Клучен раководен кадар- трошоци за надоместоци	-	4.542.571	4.542.571

31 декември 2021 година

Извештај за трансакции со поврзани лица	Халк банка АД	Клучен раководен кадар	Вкупно
Вкупно средства	198.424.169	28.275	198.452.444
Побарувања од осигуреници по основ на премија за осигурување	5.353.768	-	5.353.768
Останати побарувања	561.268	28.275	589.543
Вложувања	192.509.133	-	192.509.133
Вкупно обврски	3.630.035	899.273	4.529.308
Останати обврски	3.630.035	899.273	4.529.308
Вкупно приходи	46.138.026	73.196	46.211.222
Приходи по основ на премија за осигурување	42.982.193	73.196	43.055.389
Останати приходи	3.155.833	-	3.155.833
Вкупно расходи	25.705.688	7.345.392	33.051.080
Трошоци за услуги (расходи)	1.622.491	-	1.622.491
Трошоци за провизија	6.827.959	-	6.827.959
Трошоци за кирија	17.255.238	-	17.255.238
Клучен раководен кадар	-	7.345.392	7.345.392

Трансакции со Националното Биро за Осигурување на Република Северна Македонија

Трансакции со Националното биро за осигурување (Гарантен фонд)	2022	2021
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	13.022.644	18.446.008
Побарувања од Националното Биро за Осигурување	8.151.205	2.095.100
Обврски кон Националното Биро за Осигурување	196.532	1.470.494
Приходи од вложувања	220.226	289.687
Приходи од обработка на штети	485.850	464.325
Приходи од реализирани регресни побарувања	2.534.263	4.214.770
Трошоци за исплата на штети по основ на непознати и неосигурени возила	13.000.510	16.374.789